

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

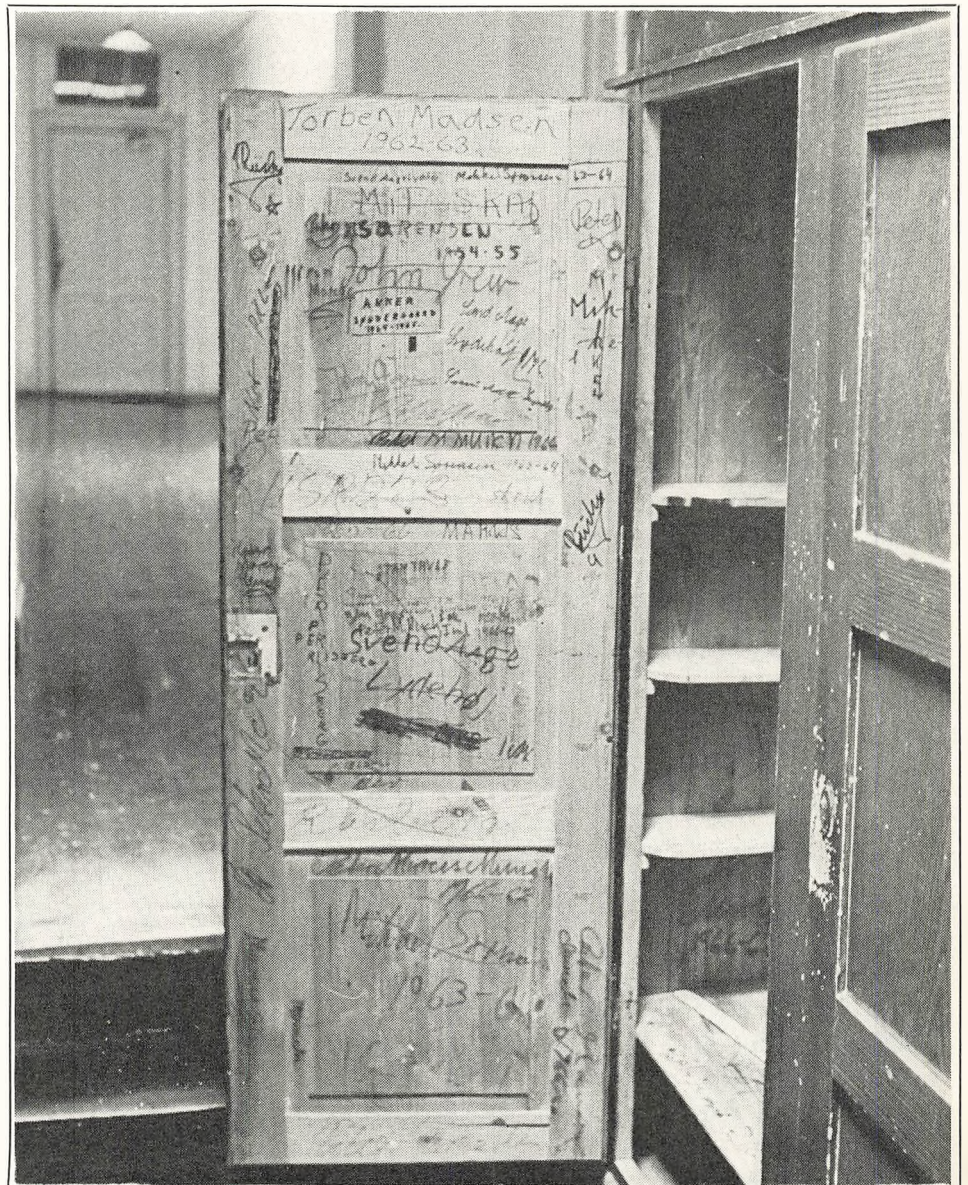
Skolevej

49. ÅRGANG

NUMMER 2

AUGUST 1971

GØYEMØJ

Herloviaersamfundets bestyrelsesmedlemmer og embedsmænd m. v.

Flemming Tolstrup ('24), formand

Strandvej 132, 2900 Hellerup
HE 48 98

Kaj Dorph-Petersen ('43), næstformand

Kildehøjvej 26, 3460 Birkerød
(01) 81 25 74

Jan Trier ('58), kasserer

C. F. Richsvej 57, 2000 København F.

Ernst Schaumburg-Müller ('29)

Tårnbæk Strandvej 113, 2930 Klampenborg
(01) 63 07 80

John Richter ('47)

Grønnehavegård, Grønnehavestræde 5,
4500 Nykøbing S.

Klaus Aarup ('51)

Frederiksborgvej 105 A, 4000 Roskilde

Mikkel Vass-Sørensen ('70)

Åbakkevej 68, 2720 Vanløse
(01) 71 80 59

Finn Kirstein ('59), suppleant

Ved Lindevangen 16, 2000 København F
(01) FA 39 12

Jørn Thomsen ('31), revisor

Classensgade 60, København Ø
(01) ØB 68 25

— — —, suppleant for revisor

Leif Berg ('19), decisor

Overgaden over Vandet 52,
1415 København K
(01) SU 70 59

Mogens Andreassen ('29)

suppleant for decisor
Holck Winterfeldts Allé 4 a,
2900 Hellerup

REDAKTION:

Torben Holm

Kirke Fjenneslev, 4173 Fjenneslev

□ Herloviaerens læsere har det ikke let: i sidste nummer, som udkom i marts måned, meddeltes det, at næste nummer var lige på trapperne. Ak ja. Mange forskellige omstændigheder har sinket de gode viljer, og måske netop derfor diskuterede Herloviaersamfundets bestyrelse for nylig, hvordan man skulle fejre »Herloviaerens« jubilæum — i 1973! Ifølge ganske uautoriserede referater, skal en fremsynet person have foreslået, at man markerede jubilæumsåret ved at udsende et nummer af bladet ...

☆

På initiativ af adjunkt Gert Olsen ('53) er man gået i gang med at restaurere nogle gamle celluloid-film, som har været »arkiveret« på Den gamle Stiftelse. Når de værste skrammer er blevet fjernet fra filmene, og disse er overspillet til nye 16 mm film, vil de blive vist for Herloviaersamfundets undrende medlemmer — formodentlig i forbindelse med en beskedent festlighed fredagen efter Mortens aften, altså den 12. november. Filmene handler om fugleskydningen i 1924, 800 års jubilæet i 1935, C X's 25 års jubilæum i 1937, den gamle skolefilm fra 1938, en film om vinterglæder i den strenge vinter 1940-41 og fugleskydningen på Herlufsholm i 1952.

☆

Mads-Peter Neumann ('57), som er instruktør ved Ålborg Teater, overtog i juni 1970 Skagen Fiskerestaurant. Første sæson gik så godt, at det var nødvendigt at udvide køkkenet to gange. Som start på anden sæson udsendte »Meter« en pressemeddelelse, hvori det bl. a. hed, at Skagen Fiskerestaurant er et af de få spisesteder i Danmark, hvor man kun kan få en bøf, hvis man selv har den med!

☆

Sidste lørdag i august finder fugleskydningen sted på Herlufsholm. Som sædvanlig. Og herloviaere i alle aldre vil formodentlig valfarte til skolen. Som sædvanlig. Belært af erfaringen (som sædvanlig) gør redaktøren dog opmærksom på, at én ting ikke bør være som sædvanlig. Nemlig dette, at mere eller

mindre tørstige fhv. diplo belaster den gamle stiftelse med deres larmende selskab allerede aftenen før. Tro mig: det skaber en let til moderat irritation hos sovesalshørerne, og en urimelig hovedpine hos en del af diplene. Alle på Herlufsholm er glade for besøg i forbindelse med fugleskydningen — og ved andre lejligheder — men kan man ikke tæmme sin umådelige gensynsglæde og afslutte eventuelle præ-festale (!) besøg ved normal sengning, volder det de mest utrolige besværligheder for alle parter. Tro mig!

☆

I sidste nummers Personalia-rubrik bragte vi den ikke særligt overraskende meddelelse om, at Per Pontoppidan-Møller ('67) havde taget sig sammen og giftet sig med Sanne Kastrup-Olsen. Med bøjlet hovede meddelede vi nu, at det var en and! Eftersom Bandleren ikke hedder Olsen, men derimod Christensen, og eftersom det er Bandlerens datter »Toppi« har giftet sig med, hed fru Pontoppidan-Møller altså Kastrup-Christensen!

☆

Og mens vi er ved det, så fortalte vi også om redaktørens fusion. Det har foranlediget en taknemmelig læser af »Amagerbladet« til at sende følgende historie: »En høne og en gris kom gående hen ad vejen. Skulle vi to ikke lave en fusion?« spurgte hønen. Nej, svarede grisen, for det ved jeg ikke hvad er. Jo, sagde hønen: jeg lægger æg, og du laver bacon, men slår vi os sammen, kan vi få meget mere ud af det. Og det syntes grisen jo lød fornuftigt, så den ville godt være med. Men lidt senere sagde den pludselig: Jeg vil ikke være med alligevel, for hvis vi skal lave en fusion, hvor du lægger æg og jeg laver bacon, så skal jeg jo slagtes! Tænk ikke på det, sagde hønen. Ved en fusion er der altid nogen, der bliver slagtet!«

Den gamle redaktør.

ALT ER VED DET GAMLE I DET NYE HERLOVIANERSAMFUND

□ Det var en særdeles behersket fornøjelse at overvære den saglige del af Herloviandersamfundets ordinære generalforsamling på Grand Café tirsdag den 30. marts. Ikke, at det ikke altid er hyggeligt og morsomt at mødes, men undertiden har man en ret udtalt fornemmelse af, at den eneste grund til at generalforsamlingen afholdes er den, at der er gået et år siden sidste generalforsamling.

Denne skarpsindige iagttagelse giver anledning til at bemærke, at Herloviandersamfundets hele virke var anledning til en god del generel kritik på generalforsamlingen. Den yngre og helt unge generation rejste krav om en nyorientering, og en enkelt gik endda så vidt, at han sammenlignede Herloviandersamfundet med ansjosen, der som bekendt er et dyr, der skjuler sig i en dåse, og som kun kommer frem, når der er gæster. På intet tidspunkt var der imidlertid tegn på, at en konstruktiv debat er lige om hjørnet, så vi må vel nok nøjes med at konstatere – som det eneste synlige resultat af aftenens anstrengelser – at Herloviandersamfundet ikke blev nedlagt.

Men først fik formanden ordet:

Før jeg aflægger min beretning om Herloviandersamfundets virke efter sidste generalforsamling den 17. marts 1970, vil jeg nævne de medlemmer, som er meldt døde i kalenderåret 1970:

Fhv. departementschef Poul Bærentzen (II '97), ingeniør Poul Carøe ('08), fhv. højesteretspræsident Otto Irminger Kaarsberg ('12), fhv. bankdirektør Erik Aarup ('17), fhv. politimester Knud Ewald ('10), brygger Poul Holm (V '25), fhv. sognepræst Rudolf Münster ('24).

Vi, som er samlet her, vil mindes vore døde kammerater.

I min beretning på generalforsamlingen den 17. marts 1970 blev medlems-tallet opgjort til 867. Herfra går de nævnte 7 medlemmer, som er døde, 10 udmeldte medlemmer og 14, der er slettet på grund af restancer som følge af lovenes § 4. Overfor denne afgang på 31 medlemmer står en tilgang på 33 medlemmer, nemlig 26 fra studenterårgan-

gen '70 og 7 fra ældre årgange. Medlems-tallet i dag opgøres derfor til 869.

I efteråret 1970 planlagde bestyrelsen en rusmodtagelse i Skovriderkroen på samme måde som i 1969; men festen måtte desværre aflyses. Det viste sig umuligt at få et så godt som færdigt nummer af »Herlovianeren« ud i tide, og trods en energisk »katastrofeindsats« fra nogle unge medlemmers side kom adviset om festen så sent, at tilslutningen var for ringe, da der skulle gives endelig besked til restaurationen.

Til gengæld blev dimittenderne inviteret til festen den 14. januar 1971, og efter en del diskussion blev der enighed i bestyrelsen om, at vi skulle prøve på at indbyde til festen »med ledsager«. Det syntes at være en god idé, for det er adskillige år siden denne fest har samlet så mange og vist et så bredt udsnit af medlemskredsen. Vi var godt 85 deltagere, som spændte over 65 årgange. Det er en lidt broget fest, idet den dels er Herluf Trolles fødselsdagsfest, dels er Herlovianersamfundets fødselsdagsfest, og når den så tilmed skal være en velkomst til en ny årgang gamle herlovianere, bliver det ikke lettere at samle trådene i en festtale. Men kontorchef Poul Adam Tvede ('40) klarede alle skær i en virkelig god »Trolletale«.

Damernes deltagelse forhøjede festen, og man har lov til at håbe, at 14. januar-festen efter de sidste to års ændringer: mere tvangfri påklædning og deltagelse af medlemmernes ledsagere har fundet en nutidig form, som kan holde et stykke tid. Men det er ikke billigt at holde en sådan fest, og det er en af årsagerne til, at punkt 4 på dagsordenen for denne generalforsamling hedder: forslag til ændring af lovenes § 4, der handler om medlemskontingentet.

På Herlufsholm var rektor Oluf Müller ('30) vor Trolledags-repræsentant, og Trolledagen var i år vendt tilbage til de vante folder med morgenens højtidelighed i kirken og Trollebal om aftenen. Men der var det nye moment, at ballet ikke foregik i festsalen, spisesalen og

forstanderlejligheden, men i den nye gymnastiksalsbygning i Baggården, som vor redaktør præsenterede i Herlovianeren nr. 2 1970.

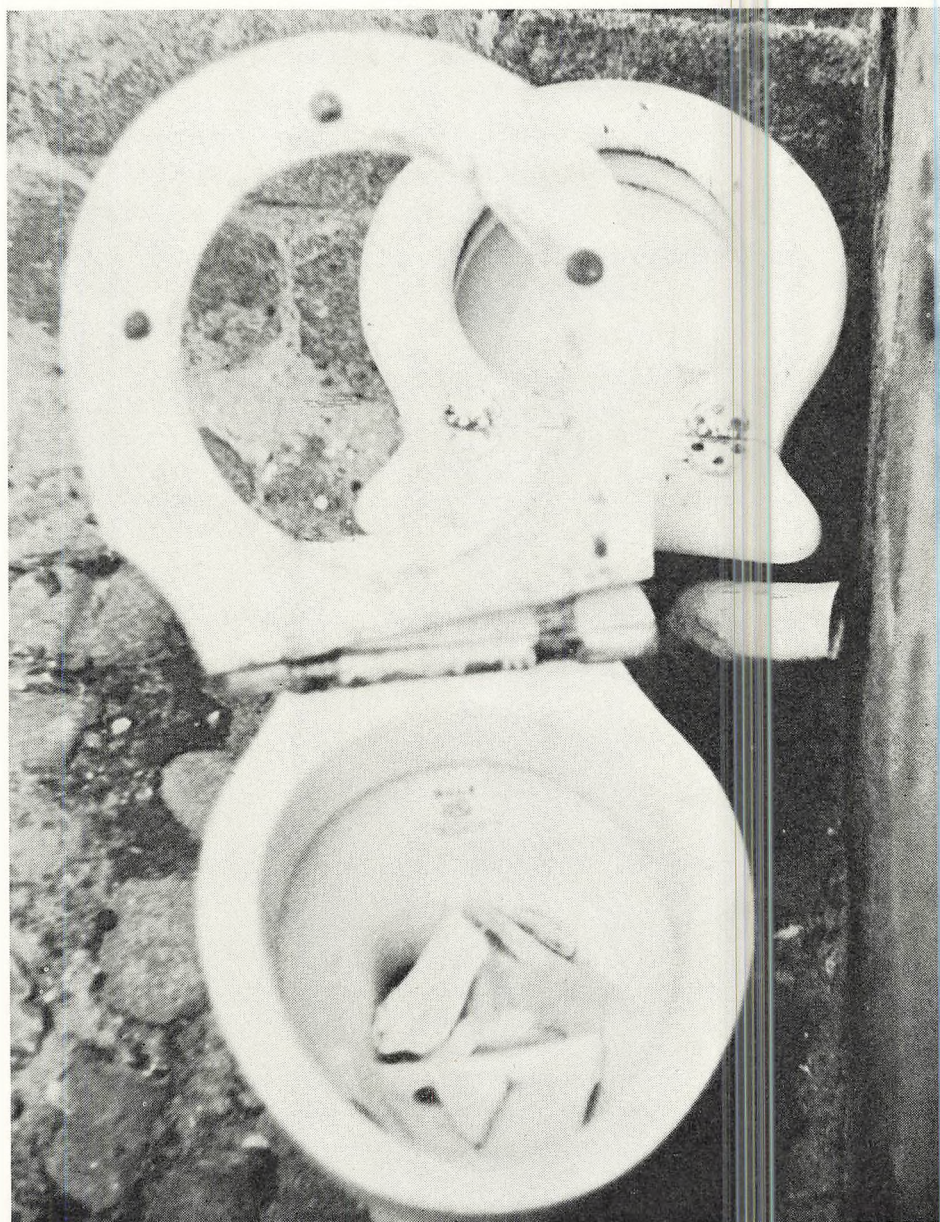
I juni 1970 lykønskede Herlovianersamfundet forstanderen, som fyldte 50. I august 1970 lykønskede Samfundet højesteretssagfører Poul Hjermind ('29), som fyldte 60. I oktober 1970 lykønskede vi den tidligere forstander, greve Ernst Moltke ('03), som blev 85, og i december 1970 kom turen til direktør Ernst

Schaumburg-Müller ('29), som blev 60.

På Herlufsholm har Sveinbjørnsson afholdt den sædvanlige »fue«, og den 15. juni 1970 repræsenterede jeg Herlovianersamfundet ved dimissionen.

I årets løb er frokosterne her i Grand blevet fortsat, om end med en gennemgående ringe tilslutning, og Kristi himmelfartsdag 1970 var der den traditionelle Fik-Fak/Batøk-turnering i Charlottelund Skov.

I 1970 udkom Herlovianeren med to

Ikke alene bliver der rejst nye bygninger på skolen, også mange indre forandringer finder sted. Ikke engang de gamle toiletter kan bruges længere.

numre. Torben Holm ('68) står som redaktør af dem begge, og vi kan kun glæde os over hans indsats. Begge numrene vidnede både om interesse for stoffet og om evne til at skabe et levende blad. I det andet nummer meddeltes, at den tidligere redaktør, Erik Svarre ('65), var vendt hjem igen og klar til at overtage redaktionen, men i november 1970 meddelte han mig, at han desværre ikke kunne fortsætte. Bestyrelsen har derfor bedt Torben Holm om at fortsætte og håber, at han må få held til i de kommende år at glæde os med ret regelmæssige numre af samme lødighed, som dem han hidtil har præsteret. De behøver ikke være så store, når de blot kommer noget hyppigere; men også dette problem er medvirkende til det omtalte forslag til ændring af kontingentreglerne.

Jeg er imidlertid meget ked af, at Torben Holm har mødt nogen modgang i sit arbejde fra et sted, som bestyrelsen regnede med ville hjælpe ham og os, nemlig trykkeriet i Køge. Vanskelighederne var dog også til stede, medens Erik Svarre stod for redaktionen. For Holms vedkommende viste det sig med begge numrene i 1970 og med det nummer, som medlemmerne burde have haft i god tid før generalforsamlingen i dag. Redaktørens arbejde var afsluttet i god tid, før bladet var tænkt udsendt; men den afsluttende fase: trykning og aflevering til postvæsenet blev skudt ud, i marts 1970 på grund af interne vanskeligheder i trykkeriet, de andre gange på grund af arbejde, som fandtes mere presserende. Det kan hverken redaktøren eller medlemmerne være tjent med, og jeg håber, at sådanne vanskeligheder kan undgås, hvis vi kan fastlægge et program for regelmæssig udsendelse af Herlovianeren.

Beretningen indeholder intet om yderligere aktiviteter i årets løb i form af fællesaften el. lign., men jeg betragter det ikke som nogen stor ulykke. Den »mødetræthed«, som alle foreninger kan tale med om, har også vist sig, når vi i de senere år har arrangeret sammenkomster. Den er næppe let at overvinde, og

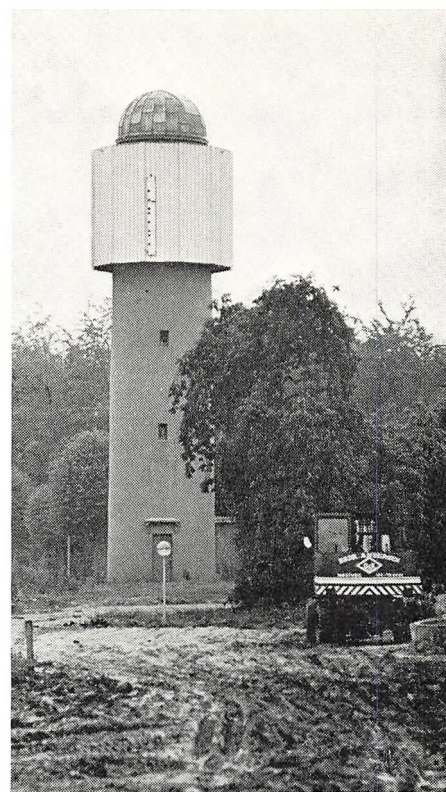
sådanne sammenkomster er i bedste fald forbeholdt en beskeden del af Herlovi- anersamfundets medlemskreds. Det, som for alvor kan holde sammen på os gamle herlovianere, er vort medlemsblad, som i april 1973, altså om to år, kan fejre sit 50 års jubilæum. Under skiftende redaktører og i skiftende omfang har bladet bragt meget stof af interesse for enhver gammel herlovianer fra historiske minder om Herlufsholms bevægede fortid og gamle kammeraters erindringer til højaktuelle emner om Herlufsholm og os, som nu repræsenterer skolens gamle diple. Jeg håber, at Herlovianeren må kunne lægge pænt op til dette jubilæum, helst allerede i 1971, men i hvert fald med den halvtredsindstyvende årgang i 1972.

Det ligger måske lidt udenfor en for- mandsberetning om Herlovianersamfun- dets virksomhed i det sidst forløbne år at nævne Herlufsholms forfatning. Men jeg synes alligevel, at det kan være på sin plads at gøre medlemmerne opmærk- som på, at Kongen den 31. december har underskrevet et tillæg til Herluf Trolles og Birgitte Gøyes fundats af 23. maj 1565, som tidligere er ændret ved Bir- gitte Gøyes skødebrev af 22. marts 1567 og en kongelig resolution af 21. juni 1856.

De væsentligste ændringer går ud på, at forstanderen ikke behøver at tilhøre dansk adel, og at han senest skal trække sig tilbage »med udgangen af den må- ned, i hvilken han fylder det antal år, som til enhver tid måtte være fastsat som aldersgrænse for statens højeste tjeneste- mænd«. Fratræder en forstander i leven- de live, skal han have adgang til at kom- me med forslag til Undervisningsmini- steriet om sin efterfølger.

De øvrige bestemmelser i tillægget er en modernisering af reglerne om forstan- derens ansvar for Herlufsholm skole og gods, om ministeriets kontrol med alle større dispositioner, om regnskabsføring og om revision.

Forhandlingerne om dette tillæg har stået på gennem nogle år, men er nu ført

... og der står så det gamle vandtårn med det nye observatorium og griner freudiensk. Ak ja.

til ende med et resultat, som forekommer mig meget rimeligt.

Hermed overgiver jeg min beretning til generalforsamlingen og til hele med- lemskredsen gennem Herlovianeren.

— — —

Efter denne fyldige redegørelse var ordet frit, men det tjener intet formål at gennemgå aftenens handlinger minutiøst. Blot dette: 36 medlemmer deltog i ge- neralforsamlingen, og næsten 1/6 af dem gjorde sig den ulejlighed at sige noget. I dette tal er Konow ('54) dog ikke in- kluderet. Hans indlæg falder punktligt og med lige stor berettigelse hvert år, så han opfattes næsten som en del af dags- ordenen. Hvad han sagde, kan læses i re- feratet fra sidste år. Bare irriterende, at bestyrelsen ikke snart tager hans syns- punkter til efterretning — og handler derefter! Redaktøren støttede som sæd- vanlig Konow, men havde dermed vovet sig for langt frem, og Helge Finsen ('15) greb lejligheden til at få givet den unge mand skæbnetunge alvorsord med på ve-

jen. Det drejede sig om Herlovianeren, og redaktøren svarede ydmygt, at ingenting er umuligt for den mand, der ikke skal gøre det selv. Dette gav anledning til en heftig ordveksling, men heldigvis lagde Dorph ('43) sig imellem, før de håndfaste argumenter blev taget i brug.

Derefter helligede man sig drøftelsen af følgende forslag til affattelse af lovenes § 4:

Kontingentet fastsættes ved hvert års ordinære generalforsamling. I indkaldelserne til ordinær generalforsamling anføres bestyrelsens forslag om kontingentets størrelse for det løbende regnskabsår. Forslag om ændringer på mere end 25 procent af det sidst gældende kontingent skal dog behandles efter samme regler, som gælder for lovændringer. Kontingentet opkræves snarest efter dets endelige vedtagelse.

For året 1971 er kontingentet kr. 60,-. Dog kan enhver, som ønsker det, forblive medlem i 1971 for det kontingent, som blev vedtaget på generalforsamlingen i 1970. Dette stk. udgår af lovene den 1.1. 1972 uden særlig vedtagelse.

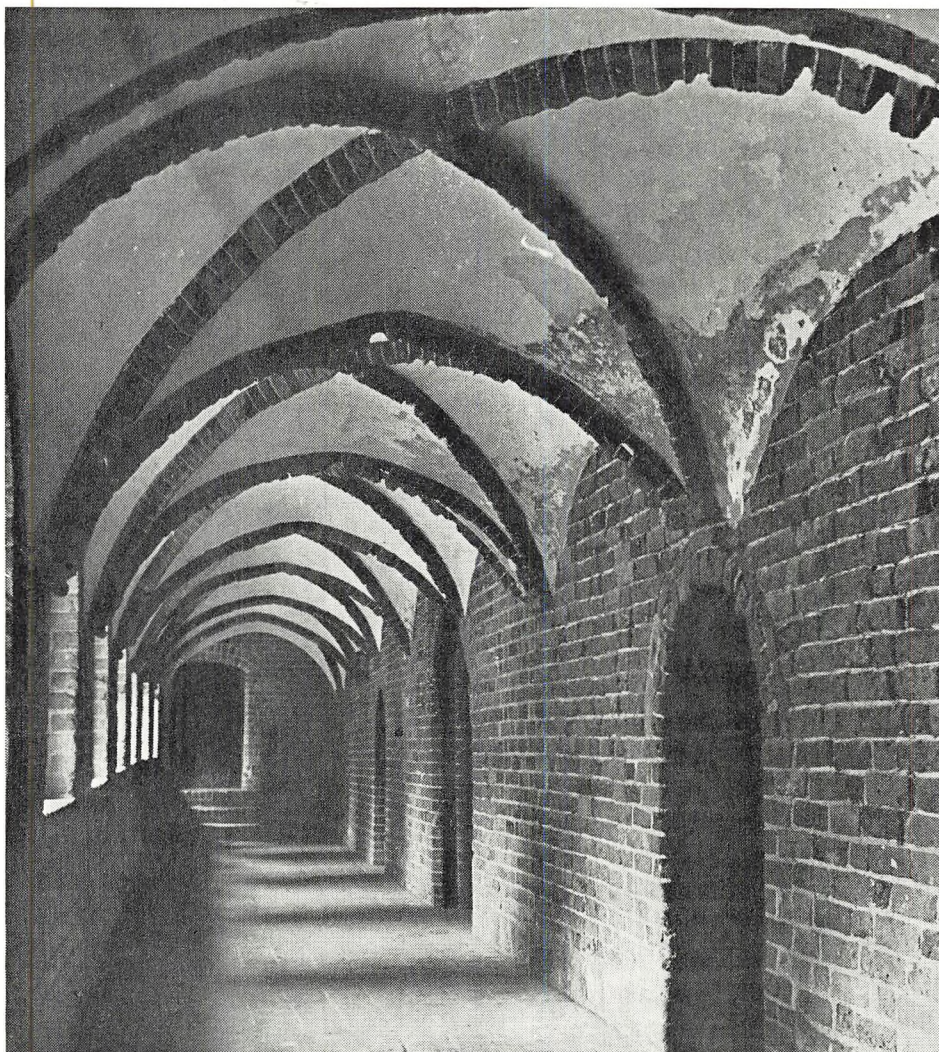
Livsvarigt medlemskab kan opnås ved én gang for alle at betale 20 gange det gældende fulde kontingent.

For de 8 yngste årgange er kontingentet halvdelen af det kontingent, der gælder for de øvrige medlemmer.

Pensionister, som ønsker det, kan betale det foran nævnte reducerede kontingent.

Har et medlem ikke betalt kontingent i 3 år i træk, betragtes han som udtrådt og kan ikke genoptages, før restancen er betalt.

Når økonomiske forhold taler derfor, kan bestyrelsen dels indrømme hel eller delvis kontingentfritagelse for en begrænset periode eller for stedse, og dels eftergive eventuelle restancer.

Bruun-Andersen ('68) og enkelte andre nærrede visse betænkeligheder, men det gjorde Dorph ikke, så vi vedtog at forhøje kontingentet, og at lade beslutningen gå til endelig vedtagelse på en ekstraordinær generalforsamling.

Denne generalforsamling, som blev afholdt i samme opløftende lokaler tirsdag den 4. maj kl. 12.00, var imidlertid et lyspunkt, idet mange medlemmer, som ikke traditionelt kommer til den slags festligheder, var mødt op, og fordi bestyrelsens forslag blev vedtaget efter at Schur (V '44) havde oplyst, at han sgu var ligeglad med kontingentet. Så var det endelig vedtaget, og generalforsamlingen kunne afsluttes mindre end 10 minutter efter at den var begyndt.

Redaktørens smagsløg forhindrer ham i at tro, at årsagen til den korte generalforsamling skal søges i restaurationens kulinariske formåen, så resultatet bliver altså, at et overvældende flertal af de aktive medlemmer ønsker en aktiv forening — og er parate til at betale for det. Enkelte var endda parate til at betale flere gange! Det gælder dog ikke Schur — på trods af hans refererede bemærkning, men derimod Sommerfeldt ('38), som foreslog, at der blev dannet et »kampfond«, som skulle støtte utraditionelle arrangementer i Herlovianersamfundet. — Sommerfeldt mente at kunne se spiren til flere af denne slags, og han opfordrede andre livsvarige medlemmer til at betale endnu engang, idet han elegant overlod den forbløffede kasserer et rundt beløb.

Revolutionen er altså baseret på kapitalens velvillighed, og jagten efter et nyt Herlovianersamfund kan nu gå ind. Der må jages hele året!

—tor.

□ Bestyrelsens budgetforslag for 1971 under forudsætning af, at kontingentforhøjelsen efterkommes af næsten alle medlemmer:

Indtægter:

Kontingenter	40.000
Renter	4.000
Underskud	5.000
I alt	49.000

Udgifter:

Herlovianeren	32.000
Trollefest	6.000
Andre arrangementer	6.000
Repræsentation	1.000
Administration	4.000
I alt	49.000

FIK-FAK BATØK

Foreningen 29s Fik-Fak Fraktion $\frac{A}{3}$ udvider aktiviteterne, påstår »Dovregubben« i dette referat fra festlighederne Kristi himmelfartsdag. Andetsteds i bladet er omtalt stabile herlovianske traditioner, og det giver anledning til at beklage en særdeles ustabil tradition, nemlig den, at den til lejligheden udnævnte fotograf, i år Poul Ammentorp ('42), gang på gang demonstrerer, at han har andre interesser end de rent fotografiske. I hvert fald har det været umuligt at finde frem til fotos, som ikke tydeligt bar præg af, at der ikke spilles Fik-Fak/Batøk hele tiden! Nok om det — tømmERMændene dagen efter må være straf nok i sig selv . . .

re og større år for år, og at de til at betjene dem indforskriver mandskab af hidtil usete dimensioner og med enorme kraftreserver.

Min efterretningsofficer fik jeg til at benytte sig af en pause, hvor deltagerne på grund af rengøring af selskaberne og påfyldning af drivmidler var uopmærksomme, til at undersøge hvad der skødesløst var henslængt i nærheden af arbejdsfeltet, og han fandt, hvad der anede mig, indviklede seismologiske instrumenter, optegnelser over tidligere års resultater og nogle hidtil ukendte væsker — formentlig til analysebrug — altsammen ting, der pegede i én bestemt retning:

De søger efter olie

og da jeg så, de havde to tønder vand med til at komme i hullerne, var jeg fuldstændig overbevist om at have afsløret et komplot. Alt, hvad der herefter skete, passede til overflod ind i mønstret for olieboring. Vistnok fem i alt havde tilkæmpet sig retten til hver sin lod, hvor der kl. 9.15 stod en skov af grøntfoder, og i god gammel Klondyke-stil skulle de nu slås på livet løs om den formodet mest givtige. De var snedige nok til at stille sig op i en rundkreds, så ingen uvedkommende kunne se, hvad der skete. Jeg antager, de alle var fremtidige aktionærer, der havde lært så meget af de professio-

nelle, at de vidste, man ikke skulle røbe hele sandheden på én gang. Min efterretningsofficer tog en af de talrige småpiger i hånden, der løb forvildede rundt i skoven, medens deres forældre så til, og blandede sig uset i mængden, og hvad han så og hørte var ikke småting: Borene gik dybere og dybere i undergrunden, blev rensset og gjort ved mellem hvert forsøg, alt imedens der blev hældt rigeligt med drivmidler på svingerne, så det formeligt gungrede hver gang de forsøgte at drive deres bor gennem kridtlaget. Efterhånden var borene så medtaget af slag og drivmidlerne nærmest sløvende, at kun et enkelt bor formåede at blive i hullet, og man enedes derfor om — trods den uforsonlige konkurrence — at søge kræfterne fornyet ved påfyldning af et ekstra stærkt drivmiddel. Dette blev gjort så grundigt, at jeg tvivler på, der var nogen, der herefter med resultat kunne fortsætte jagten — olie eller ej. Jeg er sikker på, at nyheden om foreningens nye initiativ vil trække hundredvis af nye aktionærer til næste år, men der kommer ingen olie ud af det hul, før Boserup bliver formand for boreholdet. Om et årstid skal jeg nu gøre mig en vending ned til platformen for at se, om Eifers bor sidder der endnu. Det kunne jo være, der sad en halv abedernede.

Dovregubben.

□ Nu ved jeg, hvad de er ude efter, de fyre fra Sorø og Herlufsholm, der hvert år påstår de fejrer 25-års jubilæum med en nok så uskyldigt udseende sammenkomst, hvor de spiller Fik-Fak/Batøk.

Det har undret mig en del, at de kæmpe, de tilsyneladende slås med for at tvinge sig retten til nogle få kvadratmeter skovbund med brændenælder, bliver stør-

TROLLEDAG - EN STABIL TRADITION

□ Trollemorgen i Herlufsholm kirke. Diple og hørere, forstander og embedsmænd, gamle diple og andre med tilhørsforhold til stedet er mødt her for på Herluf Trolles fødselsdag at samles i mindet om de to mennesker, der grundlagde Herlufsholm.

Det foregår efter et mønster, der er fastlagt for mange, mange år siden, men til trods for det bundne ceremoniel fornemmes Trollemorgen ikke som nogen officiel højtidelighed, men langt snarere som noget, der har karakter af en familiebegivenhed — en af dem, hvor man nok kan møde medlemmer af slægten, som man ikke kender, men hvor alle føler et fællesskab, som gør samværet til en naturlig ting, og som får alle til at føle, at her hører de til. For nok er vi ret mange herinde, men alligevel er det jo en slutter kreds af netop den art. Måske af den grund føler jeg det ikke helt så forvirrende, som jeg havde forestillet mig, når jeg nu ved skæbnens tilskikkelse er blevet anbragt på talerstolen i dag. Muligvis sidder her en eller flere, som har været i min situation et af de foregående år, og jeg kan med sikkerhed vide, at der iblandt jer diple er nogle stykker, som om 20, 30 eller 40 år efter tur vil komme til at stå her den 14. januar. Ét år vil

det være en dreng, et andet år sikkert en af pigerne. Til den tid vil I være lidt mere rynkede og stivbenede, men I skal nok komme, selvom I måske ikke tror det i dag. Og det vil I, simpelthen fordi I nu éngang sidder her nu, for det er kun forsvindende få, som først er indfanget af den tryllekreds, der hedder Herlufsholm, som nogensinde mister sit tilhørsforhold til den.

Hvad det er, der binder os så uløseligt kan det være svært at udrede for sig selv — og vel næsten umuligt at forklare andre. Når jeg tænker tilbage på min egen dipletid, ja så befandt jeg mig i alt væsentligt godt hernede, men jeg må samtidig erkende, at selve skolen sandsynligvis hverken var værre eller bedre end andre skoler. F. eks. syntes jeg da ikke, at alle hørere var enestående dygtige eller tiltalende, og stiftede jeg stærke venskaber med en hel del kammerater, så var der selvfølgelig også nogle, som jeg aldrig kom på bølgelængde med. Skolens måltider husker jeg bestemt ikke som højdepunkter af nydelse, men de var såmænd ikke særlig dårlige, og humrene, sovesalene og de sanitære afdelinger var dengang så primitive, at vore forældre, selv i hine hårdføre tider, jævnligt var alvorligt bekymrede for vor sundhedstilstand.

Til gengæld blev vi vartet op i en grad, som er ukendt idag. Der var faktisk inter, vi skulle gøre selv udover at klæde os på og af, og mange drev dette så vidt, at de heller ikke gjorde ret meget ved lektionerne. Ejendommeligt nok mente man, at vor selvstændighed blev særlig godt udviklet henede, og nogle blev nok også meget selvstændige, mens andre ikke gjorde det — ganske som elever fra andre skoler.

Hvorom alting er, så skal man ikke tænke ret langt ad den slags baner, før man indser, at man er på vildspor. De tilfældige ydre vilkår har kun ringe eller slet ingen betydning for det, det her drejer sig om. Man behøver dog også kun at tænke på, at de ydre rammer henede siden min tid snart er ændret til næsten ukendelighed. Der bygges nye huse, undervisningsplanerne er ændret, og dag-elever og piger har holdt deres indtog. Sådan skal der hele tiden ændres i takt med tiden, og det er sket i hele skolens historie, samtidig med at andre og åbenbart mere væsentlige ting har bestået uforandret.

Blandt de ting, der kan have medvirket til at knytte os gamle disciple så stærkt til stedet, er mange så flygtige, at de flimrer bort, før man når til at formu-

lere dem, men en enkelt kan jeg måske udtrykke i meget grov forenkling. Vi ejede Herlufsholm. Det står sådan for mig, at vi virkelig følte, at vi i fællesskab ejede skolen med alt, hvad der hørte til, skovene, åen, alleen, avlsgården, stark — det hele. En gang havde det tilhørt Herluf Trolle og Birgitte Gøye, og siden var det gået i arv fra generation til generation af disciple. Så længe vi gik på skolen, var det vort at tage vare på, og efter os kom der nye årgange, men vi slap ikke interessen for, hvordan det gik med det hele, fordi vi selv gik ud, og vi kommer hened — mere eller mindre regelmæssigt — og holder øje med tingene. Faktisk giver vi aldrig rigtig afkald på det.

Mindre betydning har det efter min mening, hvad man ellers ofte hører nævnt, at skolen jo var vort hjem i den tid. De fleste af os havde dog netop vort hjem et andet sted og knyttede helt andre følelser til det. Men Herlufsholm var noget, vi havde med hinanden udenfor vort hjem i den tid. De fleste af os havde.

Det er indlysende, at vi dengang aldrig fandt på at udtrykke denne følelse af at eje det hele, og vi gik heller ikke rundt og tænkte på, hvor pænt det var af Herluf og Birgitte, at de havde testamenteret

os alt dette. Men et sted i sjælen sad det nok, at Herluf Trolles fødselsdag skulle holdes — med defileringen og sangene om morgenen, fredag og Trollebal (med forudgående vask af både hals og øren), det var for os en selvfølge, for det var jo på en måde os selv det gjaldt. Og sådan vil det utvivlsomt vedblive at være også for fremtidige generationer af herlovianere. I alle de år, der er gået, siden jeg forlod skolen, har der da heller ikke været nogen 14. januar uden at jeg har registreret den som Trolledag og i tankerne genoplevet den, som den formede sig.

At skolen overhovedet består nu over 400 år efter stiftelsen, er jo nærmest et mirakel, som aldeles ikke kan forklares med henvisning til alle de dygtige forstandere og rektorer, for der har som bekendt også været nittere ind imellem. Og diplenes varetægelse af arven har så vist heller ikke altid været lige skånsom.

Det er vel kun herlovianere selv, der forstår, at miraklet som forudsætning har den inspiration, som udstråler fra mindet og overleveringen om Herluf Trolle og Birgitte Gøye — om de menneskelige egenskaber, de var i besiddelse af, og som de formåede at give udtryk for både i ord og handling.

Den tradition, at holde erindringen i live om de to stiftere, som vel er den ældste og — når det kommer til stykket — den eneste virkelig stabile tradition på Herlufsholm, den er det, vi kan takke for, at inspirationen stadig gives videre, så at den kan stimulere til initiativ og handlekraft både hos dem, der til enhver tid administrerer Herlufsholm og hos diplomene, unge såvel som gamle.

Derfor er Trolledag så vigtig for alle os, og derfor er det, at vi herlovianere som en helt naturlig ting i sand oprigtighed kan samles i mindet om Herluf Trolle og Birgitte Gøye i enighed, om at det for hver enkelt af os har betydet en livsvarig berigelse af vort livsindhold.

— — —

Må det i øvrigt være redaktoren tilladt, med alle forbehold, og under iagttagelse af usædvanlig høflighed, at gøre skolens ledelse opmærksom på, at der vist bør gøres noget ved kirkens højttaleranlæg. Prøv f. eks. at tilslutte det under talen. Faktisk synes det nemlig at være en ganske stabil tradition, at de mange tilhørere har usædvanlig svært ved at opfatte, hvad der bliver sagt fra prædikestolen. Særlig hensynsfuldt over for taleren er det såvist ikke — og det er en kilde til årlig irritation! På forhånd tak — eller hvad?

HVILKE TIDER, HVILKE SÆDER:

BIRGITTE SOM RØDSTRØMPE

Kære kammerater, gamle og unge trolde — nu også charmerende hekse, mine damer og herrer!

Beskæmmet må jeg erkende, at det ikke er hvert år, jeg deltager i Trolle-festen. — Også i år ville trækprocent og to stærkt forbrugende studerende sønner have udelukket deltagelse, om ikke jeg havde modtaget bestyrelsens ærefulde indbydelse som Trolletaler. En indbydelse som min private yndlingsheks og jeg takker hjerteligt for.

Mit ry som fremragende taler kan næppe være nået frem til bestyrelsen, men Dorph, som kontaktede mig på bestyrelsens vegne har måske tænkt som Hertug Theseus i en »Skærsommernats Drøm«: Hellere lidt mundlam varme end endeløse hyldest-tirader fremført med ferm tungfærdighed. Mistanken herom bestyrkes ved, at Dorph i 1945 betegnede taler ved denne fest som nødvendige onder, der måtte gøres så kortvarige som muligt!

»Lykken følger den dristige«, står at læse på Gl. Herlovianer Tage Andersens våbenskjold i Frederiksborg slotskirke. Lad os inderligt gensidigt håbe, at Andersens løfterige motto også står til troende i denne stund.

Jeg vil gøre endnu en tilståelse (det tegner til det, man i 30'erne kaldte et Oxford-bekendelsesmøde). Jeg kan dog berolige de fleste og dermed skuffe enkelte: Åndelig strip-tease forestår ingenlunde. —

Herlovianersamfundets traditionelle Trolle-fest i Officersforeningen fik et vellykket forløb på trods — eller på grund — af det utraditionelle arrangement med damer. På forhånd var der en del betænkeligheder, og redaktøren afviser slet ikke, at han frygtede, at generationskløften ville blive søgt udfyldt med et lig, da Anders Jensen ('70) startede dansen ved med smilende bestemthed at stikke sin næve ind i siden på en »rigtig dame« og råbe: »Kom så, gamle. Nu skal der danses!« Men damen sprang straks op, og det livlige par lokkede mange andre spændende kombinationer frem. Jo, jo!

Festtaler var kontorchef, cand. jur. Poul Tvede ('40), hvis medrivende tale vi her giver alle medlemmer (og pårørende!) lejlighed til at nyde:

Kun dette: Jeg er vist ikke det, man forstår ved en hurra-herlovianer, dertil har jeg altid været for realbetonet. Mine første lidet heroiske år på Herlufsholm står — de mange år siden til trods, ikke i noget forklaret lys, de står tværtom endnu knivskarpt i min erindring. — Til alle, der som jeg har kørt i vognmand Vincents busser efter en week-end — eller værre, en ferie — tilbage til Herlufsholm fra København: Kan I huske, hvordan stemningen skiftede brat ved Køge? — Efter den pinagtige langtrukne afsked med pårørende, der vinkede farvel ved »Femøren«, den kobberbeklædte bygning ved Vesterport, gik bussen omsider fra rampen og den løsslupne »snak« accelererede med råb, sang og citater fra 30'ernes pragtfulde bif- og teateroplevelser — til de unge og yngre vil jeg sige, husk på at vi dengang hverken havde fjernsyn eller tillokkende former for gruppeoplevelser. Men efter Køge dalede fuglestemmerne trindt om bus, hæsheden tiltog, og mismodet havde lagt en dæmper på lystigheden. Ved Tryggevælde Å havde,

ligesom i Elverhøj, den sidste rest af kosmopolitisk islæt forladt os. — Tavsheden rugede!

Men når det er sagt, så vil jeg sige med Sven Clausen ('11), at Herlufsholm og Herlovianersamfundet ikke kun er for dem, der »gassede« sig på skolen, men også for dem, der ikke havde så let ved at falde til på Herlufsholm.

Herlovianere er jo noget for sig. — Jeg havde nær sagt Gud ske lov. Vi har et særpræg og — eller lad os sige — et forspring, der når det er bedst eller størst — og det er det da normalt — burde være til gevinst, ikke blot for os selv, men også for samfundet.

Det beror paradoksalt nok på, at vi er opdraget under en art Jante-lov: Tro ikke, du er noget for dig selv eller i kraft af dig selv, du er kun en del af helheden. — Der skal meget til før vor tolerancetærskel overskrides, før vi mister kontenancen og den jordforbindelse, der ofte er mere livsnær og frugtbar end tankespind og hudløst sind. — Omend vi til gengæld nok må give afkald på geniets lod.

Hvornår kommer dog Herluf Trolle ind i talen? Han må vente lidt endnu, for de's har hans ånd — og dermed Herluf Trolle selv domineret talen hidtil, og de's er tidspunktet vist nu inde til, at en anden — helst verdensberømt personlighed — optræder. Jeg har valgt at trække feltmarskal Montgomery of Alamain frem. Meget passende synes jeg ved denne Trollefest i Officersforeningen.

I sine erindringer omtaler Monty — second to none — en tysk general, ja, det er virkelig en *tysk* general, der inddelte sine officerer i 4 kategorier: De opvakte, de dumme, de flittige og de dovne. Videre siger germaneren: »Enhver officer besidder i hvert fald to af disse egen-skaber«.

De, der er opvakte og flittige, er kaldet til de højeste stabsposter.

De, der er dumme og dovne, *kan* anvendes.

Den mand, der er opvakt og doven, er velegnet til at føre kommandoen, han har både temperament og de fornødne nerver til at klare enhver situation.

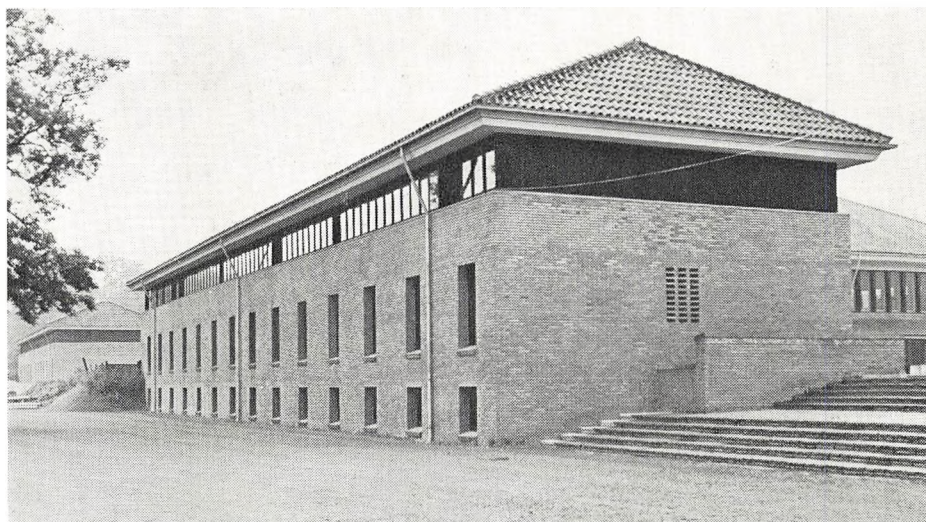
Men den, der er dum og flittig — for slet ikke at tale om foretagsom — er en virkelig fare og må øjeblikkelig fjernes.

Jeg tror ikke, der bliver så mange Herlovianere, der øjeblikkelig må fjernes! — At være »frisk« endsige »overfrisk« er ikke lige sagen for en Herlovianer.

Efter denne, for nogle måske ligefrem penible, herlovianske selverkendelse, for ikke at sige selvros, vil jeg efter mange sømils afventende sejlads nærme mig hyldesten til stifterne.

Hvis en ægte mand nu om stunder fylder rundt, vil det være urimeligt, om ikke hans livs'edsagerske fik del i hyldesten — alene det, at hun har holdt ham ud i så mange år, gør hende fortjent dertil.

I dette tilfælde, hvor Birgitte har en endog meget stor — for ikke at sige hovedparten af æren for, at vi har et Herlufsholm, ville det da være helt absurd, om den taksigelsesfest — for det er jo det, vi holder — ikke omfattede hende.

Sent blev de gift, men de hviler til gengæld smukt forenede i Herlufsholm kirke på sarkofagens dæk med åbent blik, afventende opstandelsen — ikke uden grund, når man mindes Herluf Trolles kristne bekendelse: »Mister jeg mit liv, jeg får vel liv igen.«

Hermed er vi ovre i citaterne, der just ikke står i overhængende fare for at gå i glemme af mangel på brug.

Kæderne, de gyldne, bliver let til lænker tunge, så sliddet bliver ekstra hårdt. — At kæderne faldt Herluf Trolle på læben undrer ikke, hvis man betragter portrættet af Birgitte Gøye på Frederiksborg slot. — Man skal helt frem til vor tids hippie-mode for at finde et sådant væld af kæder, som Birgitte bærer om sin hals. Kædemæssigt overstråler hun således langt Rigets første dame, Dronning Dorothea, hvis portræt hænger i samme rum. Byttede man navneskiltene om ville ingen Herlovianer fatte mistanke om dette mageskifte, så slående er ligheden mellem damerne.

Det siges, at Herluf Trolle ikke var

teoretisk, filosofisk anlagt, men en handlingens mand. — De berømte ord om de gyldne kæder er da også overleveret os af Niels Hemmingsen i hans ligprædiken over Herluf Trolle. Mere ordknapt kunne de have lydt: »Adel forpligter«.

Men jeg synes ordene er smukke — ja, af helt evangelisk styrke, at hverken Herluf Trolle eller vi skal opponere, *om* de er lagt ham i mund. — Så smukke er ordene, at det var fristende ved hver Trollefest at nøjes med at gengive dem in extenso og ordret, og dermed lade dem stå stærke og rene.

Det kan være svært for de indbudte førsteårsstudenter, der i sommer, måske ikke uden en vis befriende følelse, har forladt Herlufsholm, at være vidne til al det vand, vi gamle hælder i admiralens og hans gemalindes øren.

Sidste Trollemorgen i kirken var *jeg* vidne til nogle dipte, der var så *tratte*, at de blev siddende på deres pladser under processionen om stifternes sarkofag. — Vist var de langhårede, men hvorfor forarges? Lad os hellere påny citere fra en

gl. Herlovianers våbenskjold, højesterets-præsident Otto Irminger Kaarsbergs de- vise: »Lad os også høre den anden part«, for trætheden talte jo sit tydelige sprog.

Tidligere trolletalere har tankeeksperi- menteret sig til at lade stifterne indfinde sig på Herlufsholm »i dag«, og ment, at de nok ville få mere end svært ved at finde sig til rette i et så avanceret miljø. Det ville ikke være mærkeligt. Vi kender jo alle de gl. Herlovianere, der 2 år efter studentereksamen græmmer sig over det sædernes forfald, der på 2 år rider Her- lufsholm som en svøbe. — Men jeg er nu slet ikke så overbevist herom, som disse tidligere trolletalere.

Herluf Trolle var som ung og ældre i konstant opposition til det etablerede.

På pladsen mellem festsalen og skolebygningen anlægges en flisebelagt have. For at gøre det ekstra godt bliver en del af fliserne vistnok lagt to gange, og blandt diplene tales der med nogen irritation om en pris på ca. 180.000 kr. Utroligt, hvad man kan få for penge.

Han bekæmpede Papismen. Var med til at fælde den stormægtige Peder Oxe. Talte bondens sag mere end 200 år før stavnsbåndets ophævelse.

På dette sted føler jeg trang til at dra- ge en parallel og fremkomme med et lille suk. Jeg ved ikke, om man også i dag omtaler rengørings- og serveringsperso- nalet, som vi og generationer før os hav- de det for vane. Jeg ved også, at vi egent- lig ikke lagde noget nedsættende i beteg- nelserne. Alligevel mener jeg, at tiden må være kommet til, at man slipper ter- minologier som »Gæve« og »Bøv« på skolen. — Da jeg gik der, var der en per- son, der omtaltes som »Korten« — han hjalp til i køkkenet med at bære affald ud. Korten stod for køkkenlorten! Så var det dog bedre med kloakrenseren, der hed Gandes. — Dette nom de guerre var ble- vet hans, fordi han havde en slående lig- hed med fornyeren i dansk åndsliv, Georg Brandes.

Men tilbage til Herluf Trolle.

Vist var Herluf en pligtens mand, men han holdt også på sin ret. »Kræv din ret og gør din pligt«, kunne godt have væ- ret hans motto. — Nok var processer, be- siddende adel imellem ikke ukendt i renaissance, men man må medgive, at

der har været vel mange processer på Herluf Trolles vej.

Birgitte Gøye var også en provo, eller om man vil, rødstrømpe. — Hendes sted- moder havde trolovet hende bort til den fynske herremand Jesper Daa, da Birgitte var 14 år. Trolovelsen var et lovformeligt ægteskabsløfte; ubrydeligt. Birgitte blæ- ste herpå. Hun nægtede at indfri løftet. *Nej, jeg vil ikke, sa' Birgittikke!* Først da stedmoderen døde, blev Birgitte i 1540, 29 år gammel, løst fra sit »barne- ja« ved en dom afsagt af universitetets professorer og landets superintendenten.

Jo, disse prægtige og store personlig- heder er nok værd at mindes, selv i vor protestredne tid.

Vi vil ikke tage anstød af Herlovi- anere, der ikke ønsker at slutte op i den levende kæde, vi føjer om stifternes sar- kofag den 14. januar. — Det er en ærlig sag at melde fra, hvis man intet føler for stifterne. Vi foretrækker endda denne pasmelding for falske led, fordi denne kædes styrke som andres, er afhængig af, at intet led svigter.

Opforyldte kæder eller ikke, sjældent har et barnløst ægtepar haft så mange taknemmelige døtre og sønner.

Stifternes minde, det leve!

KØBENHAVN

□ Der var nok en og anden, der gned øjnene en ekstra gang, da den traditionelt forsinkede meddelelse om Trollefesten forelå: *Trollefest med damer!*

Var det virkelig muligt, at Vikingeborgen skulle stormes og indtages? Man må lade arrangørerne, at her var vist et hidtil ukendt initiativ, og den store tilslutning til festen viste tilfulde berettigelsen i også at lade denne gamle tradition falde — og indtaget blev borgen takket være et ualmindeligt charmerende opbud af kvindelige stormtropper.

Der var en god stemning straks ved gæsternes ankomst. Enkelte — så det ud til — havde underkendt arrangørernes forudseenhed og havde forinde været samlet til den drink, de ikke regnede med at få før middagen. Der stod heller ikke noget om den i indbydelsen — men den slags overraskelser kan man altid goutere. Man gik dejlig tilfældigt tilbords efter ikke forud aftalte konebytninger uden at skulle søge efter plads. Middagen var den traditionelle, men med den opfindsomhed, arrangørerne viste sig at kunne lægge for dagen, vil det næppe være vanskeligt at få dem til en anden gang at udskifte »Rudolph — the red-nosed« med en oksefilet. Talerne var prisværdigt korte, og kun en enkelt — den officielt indbudte Trolletaler — skal her citeres in extenso.

Det var lidt småt med albuerum til kaffen, der nærmest blev indtaget i discoteque-stil.

En spillemand, komponisten Bjarne Høyer, med indlagt rytme fik dog hurtigt skaffet lidt luft og lokket dansebenene på gulvet, og her var det velgørende at se de helt unge deltagere gå i krig med de kvindelige stormtropper, uanset disses anciennitet og rang; af opsnappede bemærkninger fremgik det med al ønskelig tydelighed, at man slet ikke havde forestillet sig, at en Trollefest med »de gamle« kunne være så vellykket.

I løbet af aftenen blev der etableret barbetjening med natmad og ved et-tiden dansede man af. Det er dyrt at gå ud

idag, men det var alligevel et formidabelt traktement for de penge.

Det var en virkelig fornyelse af et traditionelt (og ofte dødkedeligt) program, der sikkert, hvis det gentages, hvad man må håbe, vil kunne trække fulde huse for fremtiden.

Gad nok vide, om den gamle admiral stod bag et af de nedslæede visirer i festsalen spejdende efter balkort, les lanciers og cotillon. Måske havde han også ventet at høre Riberhusmarchen (udsat for to lurer).

Moseanden.

MARIBO

□ Herlovianere fra Lolland-Falster samledes som sædvanlig til Trolleaften på Hotel Hvide Hus i Maribo, 13 i tallet og alle med damer, så at den i alle måder vellykkede fest havde 26 deltagere, spændende fra årgangene 1914—1959. Festarrangør var i år overlæge Jørgen Glenert ('44) med undertegnede som assisterende sandstryger. Det materielle grundlag bestod i velkomstdrink, middag med 3 retter og dertil hørende vine, kaffe og natmad (løgsuppe), alt for 91 kr. pro persona. Trolletalen holdt skovrider Svend Bang ('26) efter stegen, hvorefter damerne blev hyldet spontant af proprietær Chr. Jørgensen ('18) og med tørt overlæg af sandstrygeren ('33). Derpå talte alle igen med hinanden.

Kredsen var i år udvidet med et kærlig kommentar par fra de nord for Storstrømsbroen beliggende landsdele, hvad alle var så tilfredse med, at vi i fuld enighed besluttede at tilkendegive, at nordenstrømske deltagere skal være velkomne til vor Trollefest i 1972. Lysthavende — også sådanne, som festudvalget ikke har fået opsporet på Sydhavsøerne — kan allerede nu bede om at få en indbydelse til næste år. Henvendelse herom sendes til

Henrik Hertig,

rektor, Refshalevej 40, 4930 Maribo.

ODENSE

□ Kogt laks med hollandaisesauce, stegte fasaner og en lækker isanretning med papirtynde florentinerbunde var den dejlige menu, som de fynske herlovianere

den 14. januar nød hos overkirurg, professor, dr. med. Hans Jensenius i Odense, og den blev ledsaget af en kølig, hvid Macon, en frisk Beaujolais samt Madeira og Portvin.

Ved bordet motiverede Arne Grum-Schwensen skålen for Herluf Trolles minde, og Niels Faartoft talte for værtinden. Jensenius, der bar Den gyldne Kæde, som han havde fået overrakt i fjor, lod den gå videre til J. Andreassen, Ringge, som vel er den fynske herlovianer, der er flittigst til at vedligeholde forbindelsen med skolen.

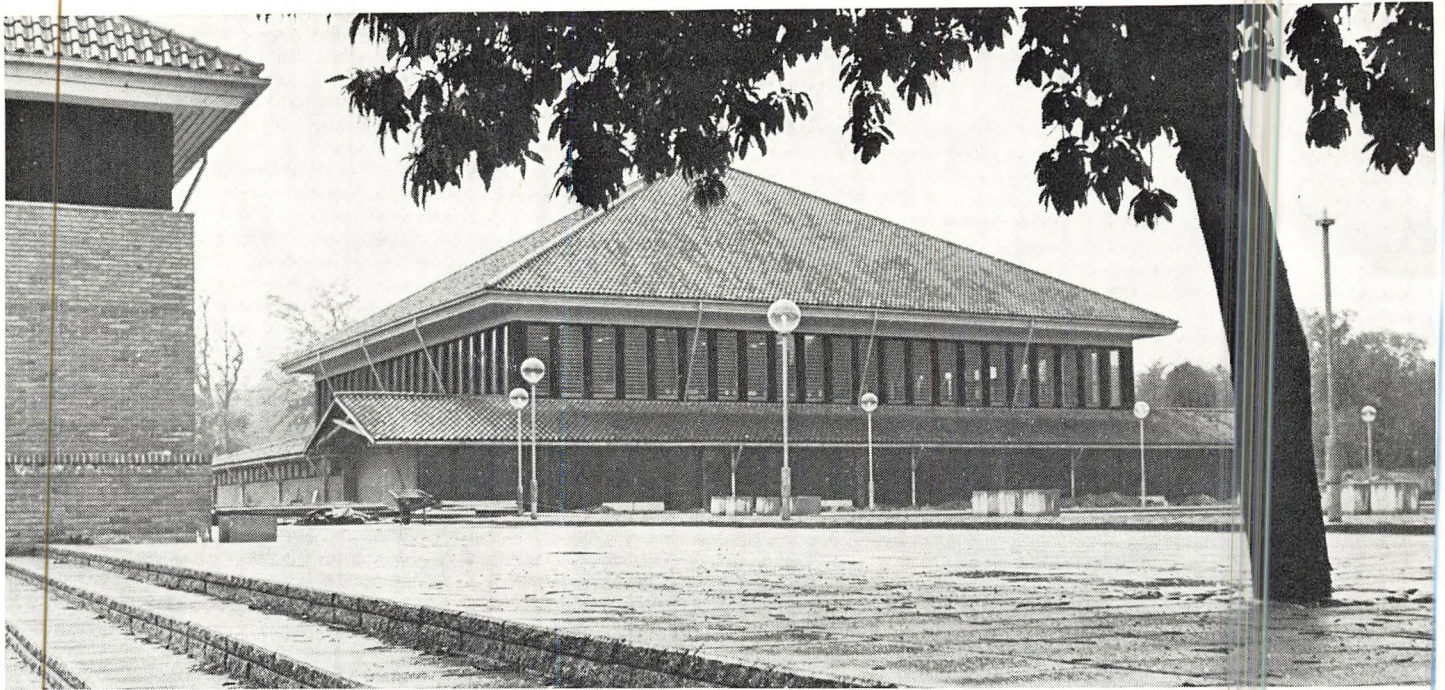
Inden man gik til kaffen og cognacen, blev det meddelt, at L. Ammitzbøll, Ferritslev, gerne vil være vært ved næste års Trollefest, og så hyggede man sig som sædvanlig, indtil man skiltes efter en dejlig natmad, som mindede deltagerne om værtindens østrigske herkomst, nemlig en varm krydret østrigsk gullaschsuppe.

Kredsen var lidt mindre end sædvanlig, bl. a. fordi et par ellers meget trofaste deltagere havde modtaget invitationer fra henholdsvis Herlovianersamfundet og skolen. Knud Glente fra Svendborg var kaldt til København som jubilar, og Oluf Müller, Odense, talte i Herlufsholm kirke trollemorgen.

Påklædningen var endnu denne gang kjole og hvidt — vi er øjensynlig lidt mere traditionsbundne her på Fyn end i Samfundet — men det er da nok muligt, at også vi bør skifte gullaen ud med en smoking.

Alle fynske herlovianere, som er interesseret i Den fynske Trollefest, men som ikke modtog invitation til festen i år, bedes allerede nu — det vil sige så snart de har læst dette nummer af Herlovianeren — melde sig til Arne Grum-Schwensen, Hannerupgårdsvej 56, Odense, tlf. 11 16 00, eller til næste års vært, L. Ammitzbøll, 5863 Ferritslev, tlf. 98 10 09. Ved at melde sig nu fortæller de blot, at de er interesseret, og de vil så til sin tid modtage en invitation, som man så kan svare ja eller nej til, som det nu passer.

Arne Grum-Schwensen ('36).

Den nye kombinerede fest- og gymnastiksal har kostet ca. 5 mill. kr. På skolen diskuteres ivrigt, om den overhovedet kan anvendes til nogen af formålene. Lad os i stedet nævne en smart detalje: lyset skal tændes i pigernes omklædningsrum, og der må drengene ikke komme. Heller ikke efter skoletid. Så Mester tænder tyset efter sidste time, og vægteren slukker det igen ved 24-tiden . . .

□ Det herlovianske sprog og især dets vidunderlige sammentrækninger er en af Herlufsholms herligheder. Sproget er dokumenteret, i brug og i omtale, for op imod 150 år siden, og ikke som nogen nyhed. Princippet i sammentrækningerne er, som man ved, at et ords indledende konsonant eller konsonanter forbindes med dets sidste trykstærke vokal og lydene derefter, således at hvad der ligger imellem udelades: sp(anskr)ør bliver til *spør*, d(isc)ipel bliver til *dipel*, at r(inge) i vestib(yle) bliver til *ryle*, osv. Der findes dog uregelmæssigheder. »Sportspladsen« burde f. eks. være blevet til »spadsen«, men det hedder faktisk *spladsen*. Hvis et ord begynder med en vokal, udelades simpelt hen alle lyde før den sidste trykstærke vokal. (Oldh)ønen bliver til *Ønen*, (ostem)ad til *ad*. Også her er der undtagelser. En »isvaffel« hedder således ikke en »affel«, men en *iffel*.

Disse og mange andre ord er publiceret i de to herlovianerordbøger, Ebbe Neergårds fra 1922 og min egen fra 1940. I begyndelsen af 1960'erne samlede Søren Malte Nielsen ('63) materiale til en ny, stærkt udvidet udgave. Manuskriptet så lovende ud, men bogen nåede aldrig frem til udgivelse. Måske var det en idé om Herlovianeren offentliggjorde

HERLOVIANSKE AVNE

Overskriften er ingen trykfejl. »Herlovianske avne« er en sammentrækning — för tilfallet — af »Herlovianske egennavne«, og dermed mener forfatteren, **Sven Tito Achen ('40)**, døbenavne og øgenavne, trukket sammen på den velkendte facon.

Malte Nielsens materiale, i hvert fald de dele af det, som ikke findes i de to tidligere bøger?

Ingen af disse samlinger omfatter imidlertid — bortset fra enkelte særtilfælde — det store og interessante sprogstof som udgøres af *personnavne*, og formålet med disse linjer er at få dette stof indsamlet. Lad enhver, hvem sagen interesserer eller morer, notere ned hvad han (eller hun) kan huske eller på anden måde kender til af sammentrukne navne — døbenavne eller øgenavne — på dipole, hørere og andre, og derefter sende det til Sven Tito Achen, Kong Georgsvej 52, 5., 2000 København F. Resultaterne vil blive præsenteret i Herlovianeren.

For at vise, hvad det drejer sig om og hvilke oplysninger der ønskes, følger her nogle eksempler som jeg selv husker eller som bl. a. Malte Nielsen har overladt mig.

Først sammentrækninger af *efternavne*:

Øller = (Erik M)øller, 1880'erne, omtalt af Palle Rosenkrantz i »Tre år på Herlufsholm«, 1927, p. 95.

Øll = (Ammitzb)øll, 1930'erne?

Net = N(ørres)et, såvel Paul ('35) som Jørgen ('38).

Snorff = (Aage Wolff-) Sn(eed)orff ('39). Han bliver også kaldt *Fit*, men her er vi kun interesseret i *sammentrukne* navne.

Bev = (Erling) B(inds)ev ('40), formodentlig også med tanke på et ordspil med *bøv*.

Fus = (Sv. E.) F(eldth)us(en) (IV '38). Man skulle tro, at det var blevet *Fusen*, men det sagde man altså ikke, så vidt jeg husker. Omvendt bliver mange af øgenavnsammentrækningerne brugt i bestemt form, se senere.

Stose = (Jørgen) St(ærm)ose, i 1960'erne.

Af dobbeltnavne kan nævnes:

Landersen = (Aage) (L(und) Andersen ('41).

Mansen = M(øller) H(ansen), 1950'erne? Blandt hørerne:

Træt, dvs. *Tredt* = (Margar) Tr(aust)edt — o. 1885, nævnt hos Fr. Reinau »Traditionernes Herlufsholm« I, 1931, p. 42. En oldesøn til Margar Traustedt, Anders Traustedt, der går på skolen i

Tans = T(age) Ans, Tage Andersen ('17). »Ans« er undertiden kælenavn for dipel ved navn Andersen.

Endnu et par dipelnavne jeg kender kunne lyde som sammentrækninger, men i så fald: af hvad? Det drejer sig om *Tase* og *Jasse* (eller *Hjasse*), sidstnævnte = Poul Hjortsø ('42).

Øgenavne for hørere m. m.:

Heter = Hasselpcter, A. K. Hasselager, nævnt hos Reinau I, p. 28.

Mærtten, om Carl Joseph Markmann, også nævnt hos Reinau I, p. 37, der antyder, at det er en sammentrækning af »M... fjærtten«.

Mengen = Matrosdrengen, lektor Aage Mørch. Ifølge Reinau 2. bind p. 55 stammer navnet fra, at Mørch kom på skolen mens han aftjente sin værnepligt i Marinen. En helt anden, mindre trolig forklaring er givet i min ordbog p. 58, skrevet før jeg kendte Reinau.

Spusen = Spidsmusen, tegnelærer Albert Svendsen (død 1959).

Tvassen = Tviebassen? (men hvad betyder dét?), vistnok lektor Gudmund Illum.

Moten = Matematikidioten, en hører i matematik m. m. ved navn Christensen, også kaldet Storcken, 1930'erne og 40'erne.

Smorten = Smålorten, adjunkt H. G. Beck, 1930'erne og 40'erne.

Knår: Knirkelår, dvs. Kierkegaard, Poul, adjunkt i 1930'erne og 40'erne, nuværende Heis. Et navn som først rimer og derefter er trukket sammen. Ganske raffineret.

Lisen = Listefisen, lektor Jan Degenkolw.

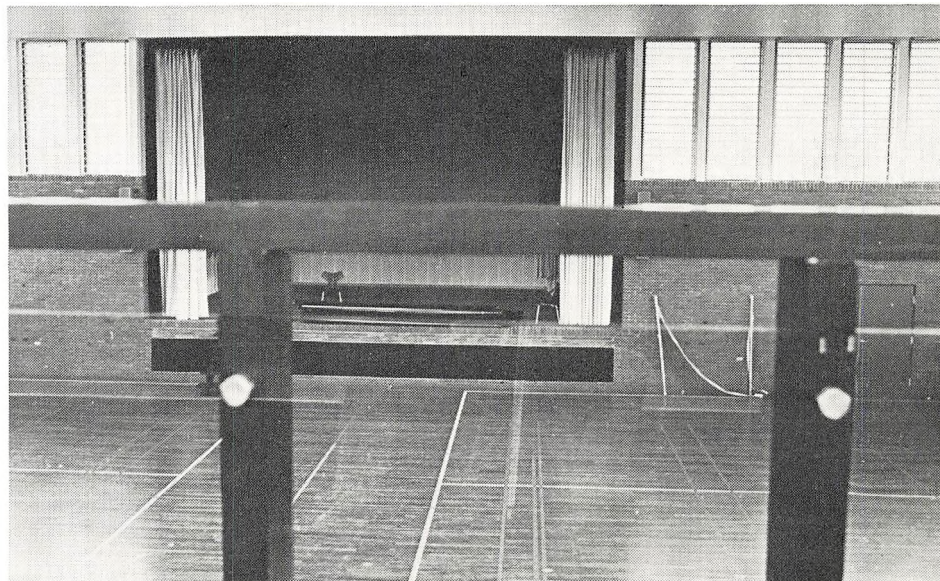
Snatten = Snotklatten, en hører, Flossenberg, i 1950'erne-, som altid gik klædt i grønt.

Gandes = Georg Brandes, dvs. en have-mand som lignede denne. Navnet kendtes og brugtes kun af en meget lille kreds, men er interessant ved at man kender dets ophavsmand: Jan Olivarius Hansen ('40).

Endnu et hørernavn skal nævnes. Det er ganske vist ikke sikkert, at det er en sammentrækning, men netop usikkerheden viser nogle af de problemer, man kan møde i dette lille hjørne af kulturhistorien:

Nærtten = lektor Johannes Ferdinand ('98). Betegnelsen *nært*, om faget naturhistorie, findes ikke i Ebbe Neergårds ordbog fra 1922, og må derfor formodes at være opstået senere. Jeg selv forklarer i min ordbog, at fagbetegnelsen *nært* stammer fra egennavnet *Nært* = Næstved-ært. Således skulle Johannes Ferdinand have været kaldet i sin skoletid på Herlufsholm, fordi hans forældre boede i Næstved. Dette forudsætter, at et navn givet til en dipel i 1890'erne blev bevareret eller genoplivet, da han senere blev hører på skolen. Det hele forekom mig allerede i 1940 lidet troligt, men jeg kunne ikke finde nogen bedre forklaring. Mon ikke »nært« eller »nærd« har en helt anden forklaring, f. eks. »naturhistorielærd«? Eller måske det burde staves »nerd« og på en eller anden måde hænge sammen med »Ferdinand«: Ferdinand-Nerdifand, eller noget lignende?

Et godt råd til eventuelle deltagere i komedieballet: glem at balkonen er beregnet til tilskuere! I øvrigt kan hallen ikke bruges til drenge-gymnastik, for der må ikke hænges ringe ned fra loftet, men pigerne opholder sig der 6 timer om ugen. Og så kan den naturligvis bruges til badminton, hvis man ellers kan abstrahere fra det stærke modlys fra alle fire sider.

disse år, bliver derimod kaldt *Flakke* = Fladnakke.

Sky = (Viggo) Sk(ovb)y, gymnastikhører m. m. fra 1930'erne.

Samt et par uregelmæssige:

Fopp = F(ede K)opp, 1950'erne, og

Hus = (Jens Thomas) H(in)us, hører 1885–88. »Hinus« burde egentlig ikke være forkortet, da *-us* ikke er trykstærkt, men her såvel som i ikke-herlovianske sprog er realiteterne somme tider stærkere end reglerne.

Af *fornavns*-sammentrækninger er der ikke mange. Jeg kender kun to:

Nas = N(icol)as (Suenson, R '38), og

Skise = Skiderlise, skiderens, dvs. skovriderens datter, 1950'erne?

Den største og frodigste gruppe består af *øgenavne*:

Gryde = Grødjyde, hvem? fra 1860'erne, omtalt hos F. Bauditz »Tiden der svandt«, 1911, p. 20.

Flande = Fladpande, hvem?

Nøven = Nusserøven, vistnok Knud Lindberg (IV '23).

Lut = Lilleput, Jørgen Damgaard ('34).

Dap = Dompap, Peter Halberg ('39).

Spud = Spidstud, Bjørn Bindslev ('41).

Også kaldet *Spuden*, i bestemt form, og dette gælder mange i denne gruppe: *Flande* eller *Flanden*; *Brasse* eller *Brassen*, osv.

Pud = Persertud, vistnok Ulrik Lehmann ('64), som kom fra Persien.

Druden = Dryppetuden, hvem? hvornår?

Brasse = Brystkaske, 1930'erne? hvem?

Kæs = Kannibalfjæs, Gregers Richter ('41), samt vistnok hans brødre John ('47) og Steen.

Hvus = Hvidmus, Jørgen Knudsen ('44) som dog også lød det traditionelle *Nøs*.

Svomme = Sveskeblomme, vistnok Hans Henrik Leschly ('58).

Stato = Staccato, 1950'erne? hvem?

Klans = Klodshans, 1950'erne? hvem?

Pillik = Pislollik, 1960'erne? hvem? – I øvrigt en uregelmæssighed. Burde have været »Pollik«.

Et navn som falder uden for grupperne er

Naturligvis vil nogen synes, at det er taktløst eller ukammeratligt at bringe denne liste over øgenavne, hvoraf mange jo er både frimodige og personlige. — Navnlig da selve de herlovianske sammentræknings natur jo er det stik modsatte. Hvis jeg må citere mig selv: »Det er diskret at sige *pus* i stedet for pissehuse. Det er taktfuldt, især i fremmedes påhør, at tiltale sine kammerater som *Gryde*, *Spud* og *Flande* i stedet for Grødjyde, Spidstud og Fladpande«.

Jeg mener imidlertid, at disse navne kun i de allerfærreste tilfælde indeholder noget ondskabsfuldt. Langt de fleste er, uanset deres eventuelle frejdighed, i virkeligheden venskabelige, og den snert som nogle af dem måske engang har indeholdt, er for længst glemt af alle som bruger dem. Det gælder navne for hørere såvel som for diple.

At dette synspunkt er rigtigt, altså at navnene bruges uden sårende hensigt, bevises netop af, at de er trukket sammen. Hvis man ønsker at drille en person med f. eks. hans aristokratiske næse, ville man jo holde fast ved det øgenavn, hvori ordet *-tud* indgår. Men dette ord, og alle de andre, bliver væk, når navnet trækkes sammen. Og når ordet er forsvundet, er egentlig også enhver tanke på realiteten forsvundet. Det er ikke blot de evt. ikke-herlovianske tilhørere, som disse navnes oprindelige betydninger er skjult for. Ofte er den tillige skjult for den der anvender navnene. Og ikke blot »skjult«; mange af disse navne anvendes i virkeligheden af diplene uden at disse aner, at der er tale om sammentrækninger, end-sige af hvad. Det hele er endnu et eksempel på det Sven Clausen ('11) kaldte »sprogets magt over tanken«. I dette tilfælde altså: ude af sproget, ude af tanken. Også fra dette synspunkt har denne lille undersøgelse interesse, synes jeg.

Hvis nogen mener noget andet, vil jeg gerne høre om det. Og hvis nogen mener som jeg: at disse navne udgør et fængslende, varmende og sommetider grnagtigt emne, så send mig hvad I kan komme i tanke om eller opspore ad anden vej. Mine eksempler fra Palle Rosenkrantz, Bauditz og Reinau er aldeles tilfældige. Den herlovianske litteratur er ikke gennemgået, heller ikke de tre nævnte værker.

TAK FOR VENLIG INTERESSE...

Generationskløft — og »gallupundersøgelse« Målsætning — og fremtidsplaner — af Kaj Dorph-Petersen ('43)

□ Efter den »gallupundersøgelse«, vi gennemførte ved at lægge et spørgeskema ind i Herlovianeren — og efter at have analyseret og optalt svarene, kan man ikke påstå, at der hersker nogen egentlig revolutionsstemning i Herlovianersamfundet.

Man kunne endda gå så vidt at sige, at der ikke hersker nogen synderlig interesse overhovedet for Herlovianersamfundet blandt dets medlemmer — for kun 7-8 procent sendte spørgeskemaerne tilbage med svar på.

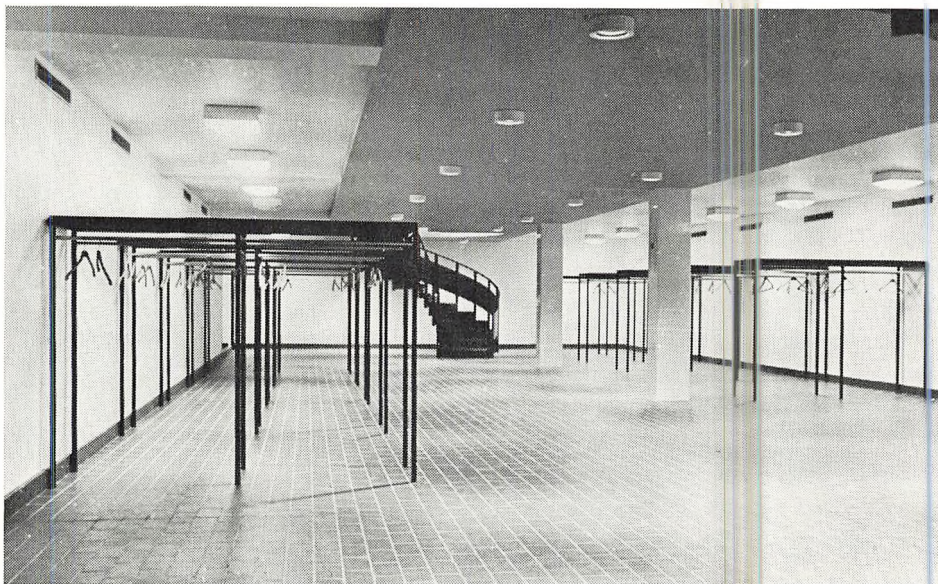
Hvis man kan sige, at interessen for samfundet er proportional med besvarelsesprocenten, så er den størst i årgangene 1920-25, 1935-40 og 1960-70 — og lavest hos årgangene 1925-30 og 1955-60 — men materialet er så relativt lille, og meget andet kan have spillet ind, så det vil nok være forkert at slutte for kategoriisk ud fra antallet af indsendte skemaer.

De svar, materialet giver, er heller ikke så klare, at man kan bruge dem i større udstrækning som grundlag for en langtidsplanlægning. Der er stemning for flere fester, flere legater — især til stu-

denterne — og der er absolut stemning for, at samfundet lader en ny »Dimittender fra Herlufsholm« udgive. Der er stor stemning for, at Herlovianeren fortsat skal udkomme — som bladet er nu og med cirka fire numre pr. år.

Der er også stærk positiv stemning for, at deltagere i Herlovianersamfundets fester skal kunne tage ledsager med — både til Trollefesten og til øvrige sammenkomster. Derimod er der stor uenighed, om festerne skal være enklere og dermed billigere: 40 procent ønsker »lavprismet«, 33,3 procent ønsker fester som hidtil, mens 21,7 procent svarer »ved ikke«. Derimod er der 2 trediedeles majoritet for, at festerne ikke skal billiggøres ved større tilskud fra samfundets kontingentmidler. Og som allerede meddelt på sidste generalforsamling, er der 3 fjerdedeles majoritet for højere kontingent. 100 kr. pr. år som normalkontingent — og halvdelen eller fjerdedelen heraf for de yngste årgange — har samlet størst flertal blandt de mange, der ville have kontingentet sat i vejret. Nu blev det ved sidste generalforsamling sat til 60 kr. — og 30

Når dageleverne kommer om morgenen kan de hænge deres tøj her under festsalen . . .

... og hvis de skal tisse for første time eller inden de kører hjem, kan det også klares under fest-salen. Resten af dagen er de ikke i berøring med denne del af området. Men flot er det.

125-årige samfund må gøre sig klart, hvad det egentlig vil tilbyde både sine nuværende og sine potentielle medlemmer for at kunne beholde dem, det har — og ikke mindst for at kunne få ny tilgang. Dette målsætningsudvalg, som arbejder stille og uheroisk over små, beskedne frokoster, som ikke engang belaster samfundets regnskab, stiler efter ved næste generalforsamling at kunne fremlægge et forslag til en målsætning og til en aktivitetsplan for de kommende år — og på trods af, at »responsen« normalt er så godt som lig nul i Herlovianersamfundet, beder det alligevel alle, der mener at have gode tanker om mulige aktiviteter inden for samfundets rammer, om at meddele os dem. (De kan sendes til undertegnede — adr.: Kildehøjvej 26, 3460 Birkerød).

Allerede nu kan man sige, at det forøgede kontingent, som vi regner med at få ind i år, har sat lidt mere fut i planerne for den indeværende sæson. Andetsteds i bladet vil planen om en rusfest, søvært, og om en mortensaftens-fællesaften blive luftet.

Det er en god cirkel, vi her er ved at komme ind i — for det bedste middel til at modvirke interessesvigt omkring Herlovianersamfundet er at gøre det mere tillokkende og interessant. Også her vil succes avle succes.

Det er for tidligt allerede nu at komme ind på, hvordan forslaget til en målsætning for Herlovianersamfundet vil komme til at tage sig ud — men helt for egen

regning kan jeg godt lægge et par tanker i den retning frem — for måske at fremkalde kommentarer allerede i Herlovianerens næste nummer.

Da der ikke er økonomiske eller politiske formål knyttet til Herlovianersamfundet, vil jeg tro, at det kan være muligt her at videreudvikle en meget god ramme om forskellige komsammener og aktiviteter for tidligere herlovianere, uanset køn, alder og social status. Det kan være både hyggeligt, fornuftigt, nyttigt og meget andet godt — ikke mindst i en tid, hvor den slags »på tværs af alt muligt«-kontaktmuligheder bliver sjældnere og sjældnere. Primært bliver det nok bladet plus sammenkomster af forskellig art, der vil blive hovedaktiviteterne — det har et formål i sig selv, hvis bladet er godt at læse, og sammenkomsterne gode at være med i — men det giver også mulighed for at genetablere bekendtskaber og for at træffe nye mennesker, som man opdager, at man måske både fagligt og personligt kan have udbytte af at være sammen med.

Netop fordi der hverken er penge eller politik i Herlovianersamfundet, skulle det kunne lykkes — som ved sidste Trollefest — at få den atmosfære af gensidig afslappethed mellem generationerne, som vist begge parter savner på de fleste af tilværelsens andre områder.

Så må vi ikke glemme, at vi også har ganske gode legat- og støttemidler til rådighed både for yngre og ældre — og vi må nok se at finde frem til at moderni-

sere og udbygge den service, som Herlovianersamfundet herigennem kan yde.

Det skulle gerne være en god og tillokkende ting at være medlem af Herlovianersamfundet — også nu i »de brøglende halvfjerdser«. Vi arbejder med sagen, vi forvarsler en målsætning og en langtidsplan — og vi efterlyser »inputs« fra alle.

Kaj Dorpb-Petersen.

OBS: Da Herlovianersamfundets økonomi virkelig er »i tovene« — da vi gerne vil have bladet ud mindst fire gange om året — da vi gerne vil komme med gode fest-tilbud til både yngre og ældre — henstiller vi varmt og indtrængende:

1) at medlemmerne betaler deres kontingent snarest muligt! Opkrævningen er enten kommet eller er på vej fra kasseren Jan Trier.

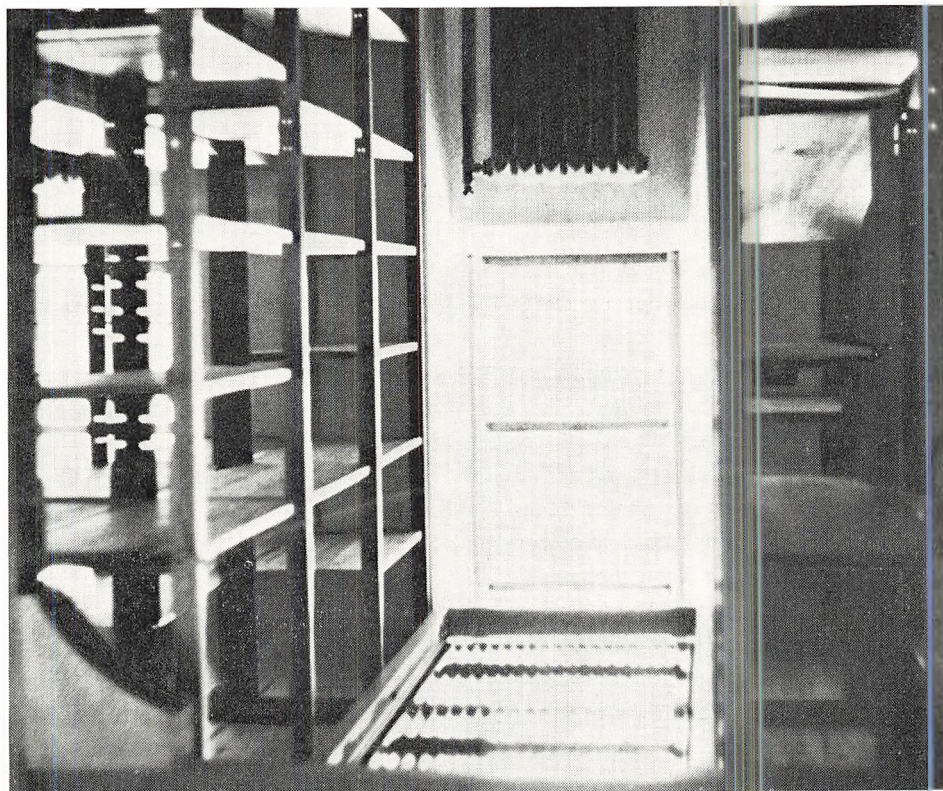
2) at så mange som muligt betaler det nye kontingent — altså 60 kr. årligt for de ældre og 30 kr. for de yngre årgange. Det er tilladt at nøjes med det halve — altså samme kontingent som i fjor — men vi har virkelig brug for, at alle, der kan skrabe de ekstra håndører sammen, betaler efter de nye satser!

3) at alle, der er i restance, ser at komme på højkant.

Altså: Vel er det dyrtid og smalhals og alt det der — men send alligevel kontingenter nu!

Tak!

De tomme hylder på Dek ligner et ansigt, hvor øjnene er grædt ud. Men stadig har diplene dog mulighed for lidt kultur. I den del af samlingen, som ikke blev solgt er f. eks. Klit-Pers kamp af Westergaard.

MIN KIÆRE SØN

Nogle breve skrevet af Skælskørprovsten **Jens August Brasen** (1820) til sønnen **Christian Emil Brasen** (1860).

C. E. Brasen blev cand. jur. og indtrådte i intendanturen. Han sluttede sin karriere som chef for materielintendanturen i København og blev ved sin afgang i 1908 udnævnt til etatsråd. Han er fader til Ønen **Karen Brasen** (nu fru Karen Krogh), der virkede på Herlufsholm 1922—1934, og morfader til læge **Ove Høegh-Guldberg** ('24).

Under et besøg på skolen om vinteren efter sin dimission reddede han **Jørgen Christian Feldthusen** (I 1861) fra at drukne i åen ud for Nyhave. Det er ikke omtalt i skolens årsprogram, men belønnedes med Medaljen for Druknedes Redning, som Brasen fik i september 1861 kongelig tilladelse til at bære medaljen fik han først 16 år senere.

Brevene er udlånt af fru Krogh, og professor Flemming Tolstrup ('24) har skrevet bemærkningerne.

den Sikkerhed for Dagen du formaaer, saa det kan være klart, at du veed Noget og vil Noget. Lad dem saa gjøre, hvad de ville.

Hils Emmerik kiærligst fra os alle.

Din trofaste Fader

Brasen.

(Udskrift på brevet: Til Discipel C. E. Brasen, Herlufsholm pr. Nestved. Poststemplet: Skjelskjør 28 6 1858.

Emmerik er Chr. Emils yngre broder: ritmester *Ove Emmerik Vilhelm Brasen* (1866).

2) Skielskør d. 3. Juli 1858

Min elskede Søn!

Nogle faa Linier sender jeg dig med Emmerik, fordi jeg vil være fraværende næste Uge til Landemodet. Tak for Efterretningen om Examenstidene. Jeg veed ikke, om jeg kan komme derned ved den Leilighed. Maaskee! Den 19de skal jeg reise paa Visitas i Vester Flakkeberg Herred. Caroline reiser i næste Uge paa 8 Dage til Nakskov med Fru Dorscheus. Hold du dig kun tappert — med Ro og Sikkerhed i Stemningen. Naar det tuder om Skuden, saa skal Sømanden være desto roligere.

Moder hilser kiærligst. Din trofaste Fader

Brasen.

(Caroline er en ældre halv søster. — I

VI klasse, hvori C. E. Brasen dengang gik, tog man første del af studentereksamen. Skriftlig tysk var overstået den 24. juni, mundtlig eksamen i tysk skulle være den 19. juli. Han fik Godt).

3) Skielskør den 19. Sept. 1858

Min elskede Søn!

Min Lykønskning modtage Du herved til dit fyldte 18de Aar, og jeg takker Gud ret inderlig, at han har bevaret Dig og velsignet os allesammen, thi hvad der er Velsignelse for dig, er det ogsaa for os. Jeg har ventet paa Brev fra Emmerik, men han har nok undladt at skrive efter Aftale i Tirsdags. Derfor kunde Du være saa god at give ham en Visker. Dagen efter at jeg var kommen hjem fra min sidste Reise, fik jeg en af mine sædvanlige Forkølelser, og jeg har siden lappereret paa mig, for at holde kiønt. Paa Mandag reiser jeg imidlertid, vil Gud ud igien, og besøger Quislemark, Marvede, Vallensved og Førsløv Pastorater. Med Guldbergs sender jeg dig en Lampe i Geburtsdagspresent, der hører baade Kuppel og Skærm til den, men Du skal ikke bruge Kuppelen til daglig Lys, da den giver et for Øinene skadeligt, stærkt Lys, lige som Lampen og er veltevern med den. Derimod gjør du bedst i til Læsning at bruge Skærmen, og at opbe-

1) Udateret brev

□ Tak for Efterretningen om din Examen. Det er altsammen godt, og jeg forstyres ikke i mindste Maade i min Ro, enten du har Godt eller Mg i Tydsk, thi det Skolehexeri drives saa vidt saa at Man ikke kan andet end ringeagte det. Naturligvis agter jeg ikke Dygtigheden ringe, men kun de Points og Prikker og Streger, hvori Menneskenes Dygtighed skal udmaales og den Uforstand, som spænder Fordringerne saa høit, saa det synes som Man vilde gjøre sig en Fornøjelse af at bringe jo Flere jo bedre til at snuble. Jeg vil haabe at disse Examensmanerer ville styrke dig og Flere i en ganske uafhængig Nidkiærhed. Saalænge som du kun dømmes dig selv efter Charactererne, saa er du afhængig af dem. Siig kun Rector og dem alle dernede, at du efter din Kundskab og Dygtighed i Tydsk ikke fortjener ringere end Mg, thi det er jeg overbevist om, at du kan sige med Rette. Lad mig i tide faae at vide, naar den mundtlige Examen i Afgangsfagene falder. Rimeligvis vil jeg dog ikke kunne komme derned; men lad mig det vide, saa vil jeg gjøre, hvad jeg kan.

Vi ere alle raske, hilse kiærligst tusinde Gange.

Naar du kommer op i Tydsk ved mundtlig Examen, saa tag Fart, og læg al

vare Kuppelen til høitidelige Leiligheder, f Ex et Kartoffelgilde.

Jeg haaber, at du bliver ved at være tilfreds med Underviisningen og Forholdene, og jeg tvivler ikke om, at Lærerne jo have den Tanke, at de ville bidrage deres dertil. Elevernes Sag vil det være at undgaae enhver Anledning til uheldige Sammenstød.

Jeg tænker med Glæde paa, at du efter min Formening nu har 2 gode Aar til at lægge en sikker og solid Lærdomsgrundvold for dine tilkommende Studier, hvori disse nu end ville komme til at bestaae — derom er det tidsnok at tage Bestemmelse, men at du vil give Lærdommen og den høiere Videnskab sin Ret, det haaber jeg. Studierne drives ofte saa afhængigt og saa uselvstændigt, at de ikke bringe nogen Frugt, og ofte drage Livet til saa mange forskellige Sider, at de unge Mennesker fristes til at studere encyclopædisk og at nøies med det Fornødne indenfor de snævraste Grændser. Men de gamle Sprog ere de uundværlige Grundpiller for al dybere gaaende Lærdom, thi uden dem kan Ingen gaae tilbage til Grundvolden og Kilderne selv.

Lev vel min elskede Søn! Gud lade Dig voxte til Mands Modenhed, en gudvelsignet og guddommeligt Væxt, og han

lade dig bevare Ungdommens Friskhed og Glæde og Bøielighed i alle dine Forhold.

Hils E og vær selv tusinde Gange hilset af din trofaste Fader

Brasen.

(C. E. Brasen var født den 21. september. — 1858—1859 gik han i VII klasse B, hvorfra han rykkede op i ældste klasse, som i årsprogrammerne har betegnelsen: Dimittenderne).

4) Skielskør den 20. Febr. 1858

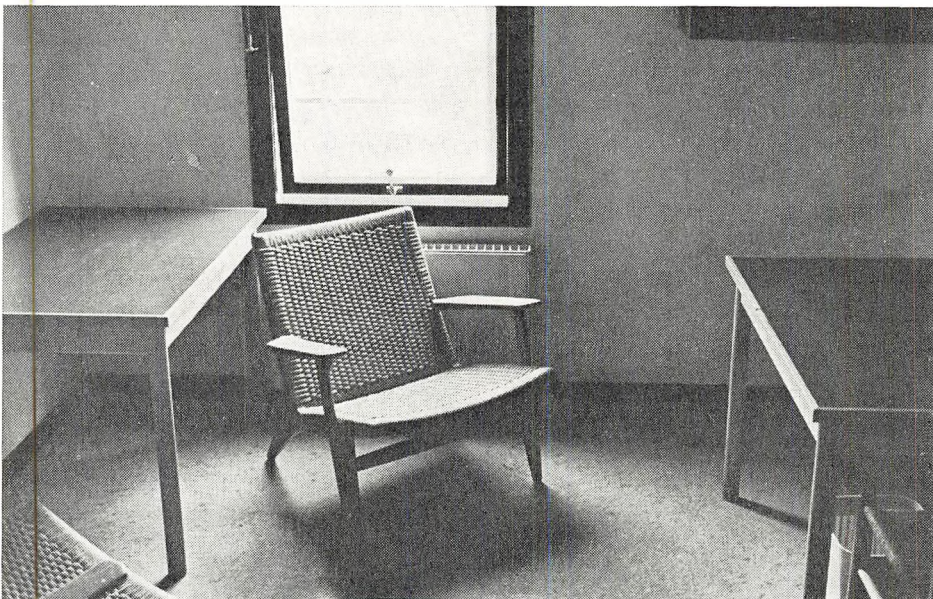
Min kiære Søn!

I en saa snæver Vending, som Examenstidene give, skal Du have Frihed til at fatte Dig kort, og dit sidste Brev leverede dog det Væsentlige. Det er jo hidtil gaaet godt, jeg haaber ogsaa, at der ikke vil være Noget Vesen med Resten.

Vi have det Alle vel her hiemme. Moder har nok været skrantende nogle Dage, men jeg troer, at det nu er gaaet over.

Emmerik maa Du hilse kiærligst fra mig. Jeg har Eder begge, som Paulus siger »i Hjertet«, og det er en ubeskrivelig stor Glæde, at vi her i vor hiemlige Eensomhed vide Eder, I kiære Børn, altid at tænke paa os Alle med inderlig, levende Kiærlighed. Det Baand, som den knytter, giver Trøst og Glæde i Hierterne.

Til gengæld er humrene nok lidt små og lidt mørke, men at der mangler lyd isolation, skuffer i skrivebordene osv. nævnes kun for fuldstændighedens skyld. Det er et to-mands hummer.

Jeg vil ikke ønske Dig til Lykke til Resten af Examen, thi den er nok forbi, naar Du faaer dette Brev. Derimod vil jeg ønske Dig lykkelig Reise til Faste-lavn, da jeg ikke hører fra Dig forinden, med mindre det skulde være om selve Reisen sidst i næste Uge.

Med kiærligst Hilsen fra os Alle til Dig og Emmerik.

Din trofaste Fader

Brasen.

(I dagene 8.—10. februar afholdtes skriftlig halvårsprøve og i dagene 15.—17. februar overhørtes VII klasse i græsk, historie og naturlære. — Citatet — skrevet på græsk — er fra Brevet til Filipenserne I. kap. 7. vers).

Af herloviansk interesse er ogsaa et lille brudstykke af et brev til C. E. Brasen fra hans moder *Vilhelmine Brasen, født Høegh-Guldberg*. Brevet er dateret den 31. jan. 1872, men må efter sammenhængen være skrevet sidst på året, antageligt den 31. december, idet det omtalte rektorskifte på skolen fandt sted i sommeren 1872.

... Carl Guldberg var her igaar. Han var i Nestved i Julen, hvor alt var godt. Han fortalte blandt Andet at man paa Herulfsholm var lidt benouet over den nye Rectors bestemte Optræden, navnlig synes man ikke om at Han bryder med alle gamle Skikke og Vedtægter, saasom at Han ikke vil have Elevernes Forældre med ved Festerne. Han er gjort opmærksom derpaa men siger, »Det bryder jeg mig ikke om, jeg gjør som jeg vil«. Jeg fornøier mig over at Listov maaskee vil blive savnet; iøvrigt er Han meget dygtig og kan let overkomme sit Arbeide. ...

(Rektor, professor C. R. Listov blev i august 1872 rektor på katedralskolen i Nykøbing F. Den »nye rektor« er *Johannes N. G. Forchhammer* (1872-1892). I hans erindringer: *Herlufsholms Historie 1872—1892*, udgivet 1931 af »Herlovianerens« redaktør, Robert Fraser ('88), fortæller hans indgående om sine vanskeligheder med de ældre hørere. Om festerne beretter han derimod kun kort.

Efter omtale af skovturene skriver Forchhammer »Skolens andre Fester: Komædien om Efteraaret, Trolleballet d. 14. Januar, Koncerten om Foraaret, Fugleskydningen og Nøddeturen bestod før min Tid og har i væsentlig uforandret Skikkelse gaaet deres Gang. Ved Konfirmationen indførte jeg den Skik, at ogsaa Konfirmandernes kvindelige Slægtninge

I DEN GAMLE ADMIRALS VUGGENDE FODSPOR

— Mødre og Søstre — indbødes til Skolens Bord. Det var en hel Revolution!«.

Årsprogrammerne fra 1870'erne melder intet om festerne. Herlufsholms 300 års jubilæum fejredes den 23. maj 1865 efter en plan, som også fulgtes 100 år senere. Morgenandagten holdtes i kirken kl. 7. Om eftermiddagen var der påny en højtidelighed i kirken, »hvortil der var aabnet Adgang for de Damer, der staae Stiftelsen og Skolen nær«. Her holdtes hovedtalen af provst Brasen, »en af Herlufsholms ældre Fostersønner«, og begge sønnerne var med, Christian Emil som stud. jur. og Emmerik som dipel i VII B.

HVOR BOR DE NU?

Ove Andersen ('60)
Roger Beacroft (tidl. Roger Jensen) ('26)
Nis Boesdal ('67)
Jacob Erlangsen ('62)
Rolf Eskelund ('38)
Hans Martin Falkenberg ('61)
Jan Feldthusen ('67)
Stig Hansen ('62)
Peter Christian Achilles Holm ('54)
Thomas Rørdam Holm ('66)
Asger Kring ('06)
Christopher Brøchner Petersen (R '67)
Ole Palsbøll ('51)
Niels Arne Ravn-Nielsen ('65)
Ulrik Schack (IV '52)
Jørgen Schovsbo ('42)
Jørn Skovgaard-Petersen (R '37)
Jørgen Philips Sørensen ('57)
Christian Jens Villadsen ('69)
Niels Mogens Wernberg ('60)

Mulige oplysninger, der kan føre til, at disse medlemmer vil kunne optræde med korrekt adresse i Herlovianersamfundets adresseliste, som bringes i næste nummer, bedes sendt til Lennart Konow ('54), Bredesvinget 11, 2830 Virum.

For at være beredt til at fejre vor admirals seneste ungvuld med en uforglemmelig rusfest, har et herværende rederi den 8. juli søsat Skandinavisk Linietrafik's hypermoderne nybygning »Svea Scarlett«.

Båden er udstyret med alskens særlige indretninger til brug for søværts selskabelighed, og vi har derfor reserveret:

AFGANG FRA TUBORG HAVN FREDAG DEN 10. SEPTEMBER
CA. KL. 18.00

Vi tager nok to dobbeltture til Landskrona, for at få tid til middag og lidt rytmisk konditræning i vore egne reserverede lokaler, før vi — sikkert — genfinder fædrelandet ved midnatstide.

Yderligere oplysninger søsættes senere.

REGNSKAB OG STATUS FOR DEN GAMLE OVERLÆRERS LEGAT

Legatet kan søges af værdige og trængende enker eller ugifte kvinder til afhjælpning af trang, dog også af værdige og trængende kvinder — ikke under 15 år — til uddannelse (ikke studentereksamen). Fortrin har enker efter og døtre af studenter fra Herlufsholm eller andre herlovianere.

Ansøgninger kan sendes til legatbestyrelsen ved landsretssagfører Jørn Thomsen, Ndr. Farimagsgade 3, 1364 København K.

A. Beholdning pr. 1.1. 1970	61.390,23	
B. Renter — Overformynderiet:		
8/6 1970	11,65	
26/6 1970	1.618,96	
8/12 1970	11,65	
8/12 1970	1.618,96	
	3.261,22	
Renter i Handelsbanken	214,36	3.475,58
	64.865,81	
A. Udbetalte legater		3.500,00
B. Udgifter:		
Porto, befordring m.v.		175,00
C. Beholdning pr. 31.12. 1970 i Overformynderiet:		
Københavns Kreditforening		
13/3 a 6 %	23.400,00	
Østifternes Kreditforening		
13 ¹ / ₄ 3 a 6 %	28.000,00	
samme 16/3 a 5 %	2.600,00	
samme 16/5 a 6 %	1.500,00	
Kontant	594,29	
	56.094,29	
D. Handelsbanken 329765	5.096,52	61.190,81
		64.865,81

Regnskabet revideret og beholdningen til stede.
København, den 7. april 1971.

IN MEMORIAM

Da budskabet om Jørgen Andersens død — først nogle dage senere — nåede ud blandt den store kreds af venner og bekendte var der sikkert mange, der i første øjeblik havde svært ved at fatte, at han virkelig ikke længere var iblandt os. Vel vidste vi, at hans helbred var meget svækket, at det måske endda var de allersidste kræfter, der blev tæret på. Men der findes mennesker, som er så vitale, så livsbekræftende, så inspirerende, at forstanden vægrer sig ved at erkende, at en afslutning kan være nær. Et sådant menneske var Jørgen Andersen.

Jørgen Andersen var født den 14. september 1910. Han blev cand. mag. med dansk som hovedfag og fransk som bifag, og efter at have virket nogle år, først ved Frederiksberg Gymnasium, derefter i Tønder, kom han i 1946 til Herlufsholm som adjunkt. Næppe mange tænkte på, at det bl. a. var helbredshensyn, der fik ham til at forlade Tønder, i den grad fik man indtrykket af en mand, der i sin bedste alder sad inde med en energi, en flid og arbejdsevne, der rakte langt ud over det sædvanlige. Han fik ikke tid til nogen gradvis indleven i de områder, hvor kostskolelærerens gerning er anderledes og mere omfattende end andre gymnasielæreres; straks fra det første skoleår blev han sovesalslærer for det halve af gymnasiet, fik inspektion og tilsyn med lal og blev således en af de mest centrale skikkelser i skolens hverdag.

At skildre Jørgen Andersens virke i de 14 år, han var knyttet til Herlufsholm (deraf de 8 som sovesalslærer), er ikke gørligt på en begrænset spaltepads. Hans danskundervisning — vel især i de sproglige gymnasieklasser — kom for mange af hans elever til at betyde en varig inspiration i forhold til den danske og nordiske litteratur. Aldrig blev digtervær-

ker pedantisk dissekeret og rubriceret, aldrig blev det glemt, at det var kunst — større eller mindre — man beskæftigede sig med. Forelæsnings- og eksaminatorieform vekslede med mesterlige oplæsninger, og fordelene ved de små klasser blev udnyttet gennem et arbejdstempo, der muliggjorde gennemgang af langt mere end det obligatoriske pensum.

Skønt Jørgen Andersen vel egentlig ikke var nogen praktisk mand, blev også gerningen som sovesalslærer varetaget omhyggeligt. Venlighed og imødekommenhed, lune og overbærenhed var de fremherskende træk i hans forhold til diplene, men der savnedes ikke derfor en stiltfærdig autoritet i hans væsen, og om fornødent — men sjældent og ugerne — kunne han udfolde stor myndighed. Han kendte sine dipler, bedre end de fleste af os anede. Han trængte sig aldrig på, men var altid at træffe for den, der søgte råd og vejledning eller blot trængte til en fortrolig snak i det hjem, der var åbent og gæstfrit i en grad, der kunne synes at udelukke alt privatliv, og hvor der dog udfoldedes et forbilledligt familieliv. De mange, der havde deres gang i fru Elsebets stuer, behøvede ikke at være i tvivl om, hvorfra Jørgen Andersen selv hentede inspiration og styrke til sit omfattende virke.

Ofte blev danskundervisningen udvidet ved litteratur-aftener på forstuen eller i hjemmet, hvor ikke mindst den nyeste litteratur blev gennemgået. Og mere end én gang har man set eksempler på, at dipler, der fra først af mere var lokket af fru Andersens tebord end af Wivel og Jæger, den næste dag spurgte efter bøger, som vi havde fået stikprøver af.

Man skulle synes, at det mangeartede arbejde på Herlufsholm kunne udfylde en endda ganske lang arbejds-

□ Den 8 februar 1971 døde tidligere lektor ved Herlufsholm, nu rektor for Nørre Gymnasium, dr. phil. Jørgen Andersen.

forfalde til. Jørgen Andersen holdt sig altid for øje, at skolen og hans virke ved den kun var et lille led i en større sammenhæng, og netop det gjorde hans tilknytning til Herlufsholm så værdifuld. Da han i 1960 blev rektor for Nørre Gymnasium var det et stort tab for Herlufsholm, og dog følte det så følgerigtigt, at han efter en række rige arbejdsår gik videre til andre, mere omfattende opgaver.

Når en mand går bort i en alder af kun 60 år, er det svært ikke med bitterhed at tænke på alt det, han endnu kunne have udrettet, om det var blevet forundt ham at nå støvets år. Når det gælder en mand som Jørgen Andersen, viger denne følelse i høj grad for taknemlighed over alt det, han nåede at udrette. Han hørte — med Kiplings ord — virkelig til de store mænd, »de, hvis gerning varer ved, dybt og vidtstrakt varer ved, større end de vidste!«

Jørgen Andersens arbejde kunne skildres udførligere, og endda ville det ikke give et fyldestgørende billede af ham. At skildre hans væsens varme og hans karakters retlinethed kan ikke gøres på det kolde, hvide papir. For mit eget vedkommende kan jeg kun sige: Han var det fineste menneske, jeg nogensinde har kendt.

Fred og ære skal stedse følge Jørgen Andersens minde.

Gorm Pedersen ('50).

dag. Alligevel fandt Jørgen Andersen tid til meget mere. Der var de mange anmeldelser i Århus Stiftstidende, der var arbejdet i den kristelige gymnasiebevægelse, der var en til tider ret omfattende foredragsvirksomhed, og der var ikke mindst skribent- og forskergerningen. Da dokortitlen blev ham til del i 1957, følte det kun helt naturligt, og måden det skete på, er ganske betegnende for hans arbejdes kvalitet; Jørgen Andersen havde i årevis arbejdet med Nis Petersen-studier, utvivlsomt med en disputats i tankerne, men den tilsyneladende ret lille bog, der i 1957 udkom under titlen »Nis Petersen, Studier over hans Liv og Livssyn«, var næppe af sin forfatter tænkt som det endelige værk. Alligevel blev den antaget som disputats, blev forsvaret for et større auditorium end nogensinde før set ved en sådan lejlighed, og opnåede det for en disputats uhyre sjældne at komme i mere end ét oplag.

Jørgen Andersen var en travl mand, men aldrig fortravlet. Arbejdsbordene kunne bugne under bøger, der skulle anmeldes, stile, der skulle rettes, breve, der skulle besvares, etc. etc., men kom der en dipel og ville snakke, blev der dog altid tid til det også.

Der er ingen tvivl om, at når Jørgen Andersen fik så stor betydning for skolen og for overordentlig mange diple i de 14 år, han var knyttet til Herlufsholm, så skyldtes det netop hans engagement på så mange områder, der lå uden for skolen. Han interesserede sig så levende for skolen og diplene, som nogen hører kunne gøre, han gjorde en indsats for at værne om de traditioner, der var det værd, og for at skabe andre, hvor fornyelse var tiltrængt, men han lod aldrig sin horisont indsnævre til kun at omfatte skolen, således som kostskolelærere — også på Herlufsholm — kan

□ Kontorchef, cand. jur. Niels Faaborg Ottosen, stod der i avisen.

Flande er død.

For de, der fulgte ham, var det ikke en overraskelse. Han havde skrantet længe, men derfor alligevel et chok. Det er altid værre, når en af de gladeste — en festpistol uden skarpe patroner — forsvinder.

Helt fra skoletiden var Flände den, der kunne få latteren til at runge og altid uden ondskabsfuldhed. Han ville ikke drømme om sligt. Han havde evnen til at finde noget positivt eller i hvert fald noget undskyldende næsten hver gang. Han var herlovianer og deltog med liv og sjæl i vore snart talrige jubilæer, sidst 38 års jubilæet i Vejle. Kort før sin død deltog han i planlægningen af det næste, som skulle fejres i år. Vi var ikke glade. Vi kunne se, at han selv måtte savnes ved denne lejlighed, som han glædede sig til.

Ved disse og andre herlovianersammenkomster vil han blive savnet. Han var en trofast ven, og hans tjenstvillighed var ubegrænset. Det var vel nok cigaretterne, der tog livet af ham. — Dem havde vi ellers megen moro af på skolen, når vor lidet populære sovesalshører under skabsinspektionen konstaterede stabler af tomme cigarettæsker i hans skab. De gav ham så mange stropeture, at han blev medlem af Ladby brugs.

Man kunne blive ved længe, men det er ikke så morsomt mere, når hans smittende latter og fortællertalent om alle de sjove detaljer i hverdagslivet, som han observerede og pudsede af, ikke er med.

Hans søde kone og datter vil savne ham, og det vil også de talrige herlovianere, gamle og unge, der lærte ham at kende.

Jørn Thomsen ('31).

PERSONALIA

DØDSFALD

Kontorchef *Niels Faaborg Otto-
sen* ('31).

Rektor, dr. phil. *Jørgen Ander-
sen*, adjunkt og lektor på Her-
lufsholm 1946–1960.

Civiling., oberstløjtnant *Paul
Christian Florian* ('23).

Doktor *Frithjof Tvedegaard* ('13).

Bankier *Hans Chr. Sonne* ('09).

RUNDE FØDSELSDAGE

5/7 tandlæge *Carl Otto Dehl-
holm-Arensberg* (IV '11) 75 år.
9/7 luftkaptajn *Per Stig-Nielsen*
('40) 50 år.

30/7 læge *Knud E. Sørensen* ('30)
60 år.

9/8 lektor *Luja Balslev* ('19) 70
år.

11/7 professor, dr. med. *Mogens
Andreasen* ('29) 60 år.

21/8 toldkontrollør *Arthur Niel-
sen* ('14) 75 år.

1/9 kontorchef *Karl Petersen-
Stuanitz* ('10) 80 år.

2/9 advokat *Erling Bindselev* ('40)
50 år.

16/9 overlæge, dr. med. *Peter
Jepsen* ('09) 80 år.

20/9 landsretssagfører *Paul Op-
strup* ('10) 80 år.

20/9 læge *Anders Faarholt* ('40)
50 år.

25/9 baron *Carl Haxthausen* ('19)
70 år.

26/9 læge *Lorenz Ferdinand* ('40)
50 år.

27/9 læge *Otto Kirstein* ('20) 70
år.

1/10 skovridder *Erik Lassen* ('19)
70 år.

5/10 overingeniør *Joban H.
Baagøe* ('10) 80 år.

11/10 brygger *Troels Friis* ('30)
60 år.

12/10 sognepræst *Erik W. Mik-
kelsen* ('20) 70 år.

23/10 fhv. direktør *Henrik Ro-
senovnge* ('20) 70 år.

29/10 assurandør *Svend Ploug
Ottoen* ('29) 60 år.

30/10 civilingeniør *Axel Elgaard*
('10) 80 år.

28/11 dyrlæge *Louis Michaelsen*
('40) 50 år.

4/12 arkitekt *W. Briand Clausen*
(IV '07) 80 år.

9/12 civilingeniør *Ejvind V. J.
Wegener* (IV '17) 70 år.

13/12 dyrlæge *Hans Chr. Hov-
mand* (R '29) 60 år.

22/12 fhv. politimester *Valdemar
Ewald* ('10) 80 år.

24/12 sognepræst *Knud Aarup*
('19) 70 år.

26/12 kammerherre *V. Steensen-
Leth* ('14) 75 år.

VARIA

Fhv. amtmand *Knud Glente* ('20)
er 1/1 71 udnævnt til Komman-
dør af Dannebrog.

Direktør *Geert M. Drachmann*
('28) er for tre år fra den 1/1 71
genudnævnt til forligsmand i hen-
hold til lov om mægling i ar-
bejdsstridigheder.

Dommer *K. Ellebaug Hansen*
('28) er 1/1 71 for 5 år udnævnt
til formand for jordfordelings-
kommissionen for Sønderjyllands
amtskommune.

Kn. Peter Meyer Michaelsen ('42),
Udenrigsministeriet, er pr. 1/4 71
udnævnt til ambassaderåd i Bonn.
Landsdommer *Peter Rørdam* ('46)
er beskikket til formand for fred-
ningsnævnet for Viborg amts syd-
lige fredningskreds.

Advokat *Kurt Møller* ('38) er ble-
vet ridder.

Filmproducent *Tue Ritzau* ('50)
er blevet tilknyttet Minerva A/S
som art director med gennemfø-
relse af selskabernes forlagsopga-
ver som arbejdsområde.

Vicekonsul *Erik Hedegaard* ('56),
Chicago, er fra 1/8 71 hjemkaldt
til tjeneste som sekretær i Uden-
rigsministeriet.

Sekretær, cand. jur. *Flemming
Mørch* ('56) er indtrådt i repræ-
sentantskabet for foreningen af
overenskomstansatte jurister.

1. november tiltræder salgsdirek-
tør hos Fona, cand. polit. *Robert
Storm* ('50), som direktør for
Irangas Ltd. og Iran Cylinder Ltd.

Direktør *Bent Thorndal* ('47),
Ritzaus Bureau, er pr. 1. august
blevet ansat som chefredaktør på
Dagbladet Politiken.

Afdelingsingeniør, cand. polit.
Torben Laubst ('54) er pr. 1.
juni udnævnt til overingeniør i
A/S Laur. Knudsen, Nordisk
Elektricitets Selskab.

Amanuensis ved Københavns Uni-
versitet, mag. art. *Jan Christian
Maegaard* ('44) er udnævnt til
professor i musikvidenskab fra 1.
juli.

Politimester *Viggo Axel Munch
Glente* ('22), Hobro, at efter an-
søgning på grund af alder afske-
diget med pension fra udgangen
af juni måned.

Dommerfuldmægtig *Jens Bruun
Andersen* ('52), Odder, er efter
ansøgning afskediget fra udgan-
gen af januar 1971 med tilkendegivelse om eventuel genansættelse.

BREVE OG KLIP

**Tandlæge C. O. Dehlholm-
Arensberg, Strib, føler sig for-
ulempet af forfatteren Ebbe
Reich:**

Jeg læste et »digt« i sidste num-
mer af Herloviaeren underskre-
vet Ebbe Reich. Jeg bryder mig
ikke om sådanne udgydelser. Jeg
bryder mig ikke om at læse Her-
loviaeren, når den slags skal
med, endda på forsiden. Nå, der
stod jo intet af betydning i bladet.
Jeg bryder mig heller ikke om
at være medlem af en forening,
der udsender sådanne blade.

C. O. Dehlholm-Arensberg
(IV '11).

Svar:

**Ebbe Reich vil sikkert glæde
sig over, at hans digt har re-
sulteret i en udmeldelse, men
han ville nok have foretrukket,
at det var sket med åbne øjne.**

**I øvrigt klages der ofte over,
at bladet ikke udkommer, og
det er vist første gang, et med-
lem har meldt sig ud — fordi
bladet udkommer!**

**Professor Flemming Tolstrup
('24) har udgivet en ny hånd-
bog om vandløbsret, som i He-
deselskabets Tidsskrift anmel-
des af distriktsbestyrer J. Al-
sted:**

»Vand og vandløb« samler næ-
sten alt om vandløbsret her i lan-
det og stiller vandløbslovens be-

røring med andre lovområder
klart op.

Professoren skriver i sit forord,
at bogen dels er beregnet til un-
dervisning og dels lagt an som en
— forhåbentlig — nyttig vejleder
for praktikere. Der er for mig in-
gen tvivl om, at det er lykkedes
at opnå begge dele.

**Læge Steen Borberg ('53) po-
lemiserer i Politiken, juni, mod
den opfattelse, at »psykiatri og
politik intet har med hinanden
at gøre«:**

Set for sig selv er mange af
psykiatriens handlinger ikke poli-
tiske. Det politiske kommer først
frem, når handlingen sættes i re-
lation til samfundet. Set isoleret
og snævert er det rent videnskabeligt
at give en patient en pille.
Set i en større sammenhæng er
det en politisk handling. Det at
ville behandle og måden at be-
handle på er udtryk for en poli-
tisk holdning. Det er ikke kun
noget videnskabeligt.

**Læge Kay Ahrentecht ('21),
Randers, skriver:**

Det kunne være rart i Herlo-
viaeren at få en orientering om
byggeriet på Herlufsholm, dels
så Herlufsholmfondens bidrag-
ydere får noget at vide om, hvad
der kommer ud af midlerne, og
dels for at opmuntre eventuelle
nye bidragydere

Svar:

**Som en absolut foreløbig lø-
sning har vi i dette nummer an-
bragt billeder af de nye byg-
ninger i forbindelse med bla-
dets artikler. Vi skal snarest
muligt vende tilbage til en kvali-
ficeret gennemgang.**

**Chefredaktør Kaj Dorph-Alt-for-
Damerne-Petersen ('43) svarer
i Politiken i juni på forfatteren
Christian Kampmanns karakteri-
stik af ugebladene: »Det er
synd for folket«:**

Nu er ugebladene jo ikke ene
om at give folk det, de gerne vil
have — her får vi følgeskab af de
andre massemedier som aviser, bøger,
radio, biografer, teatre, TV,
grammofonplader og meget andet
godt. Når TV for eksempel bringer
en fodboldkamp, er det jo ikke,
fordi det er en verdensbe-
givenhed, at 22 mand sparker en
bold rundt på en græsplæne —
men udelukkende fordi en stor
gruppe mennesker kan lide den
form for underholdning. Det ville
også være underligt intolerant og
storsnobbet af TV, hvis de drop-
pede fodboldkampen og gav folk
en selv nok så smuk mentalhygi-
ejnisk belæring i stedet for!

Bygningsartikler
Væg- og gulvfliser

A/s Knud Gottlieb ('20)

Sydvestvej 93-95
2600 Glostrup
Telefon (01) 45 05 00

Brdr. Schur A/s

HESTEMØLLESTRÆDE 6
1464 KØBENHAVN K

**Dansk Stoker
& Varmekedel Komp. A/S**

Landgreven 4
1301 København K - Minerva 270

**DISKONTO-
BANKEN A/s**

NÆSTVED

Brøndboring

udføres af

K. B. LARSEN ('17)
Civillingenlør

Frederiksgårds Allé 4

Fasan 1072

Tegn Deres forsikringer hos:

CHR. RASCH

C. C. Burmeister ('43), Malmøgade 5
2100 København Ø - Tlf. TR *6404

Vi tegner alle arter forsikringer — og vi er
specialister i brand-, automobil-, heste- og
kreaturforsikring samt fjernsynsforsikring.

**SCHAUMBURG-
MÜLLER & CO. A/s**

BRÆNDSEL
OG BRÆNDELSOLIER
AF ENHVER ART
LEVERES OVERALT

Ernst Schaumburg-Müller ('29)
TLF. (01) *63 07 80
TARBÆK STRANDVEJ 113
2930 KLAMPENBORG

**Georg Christensens
Boghandel**

AXELTORVET 10 - 4700 NÆSTVED
TELEFON (03) 72 20 24 - (03) 72 00 04

LEVERANDØR til HERLUFSHOLM KOSTSKOLE

Sparekassen

for Næstved
og Omegn

**Herloviaer-
knapper i guld**
14 karat)
og sølv

Manchetknapper, store, guld..... pr. par 415,00
Manchetknapper, små, guld ..... pr. par 240,00
Manchetknapper, store, sølv ..... pr. par 81,00
Brystknapper, små, guld ..... pr. par 235,00
Vesteknapper, små, guld ..... pr. stk. 55,00

JOH. H. PAULSEN

Guldsmed

GL. MØNT 1, KBH. K. TLF. (01) 15 59 13 & (01) 11 11 13

HUSK

Herlovia- ner- frokosterne

den første tirsdag
i hver måned kl. 12,15
på Grand Café,
Kongens Nytorv,
København

Eventyrslottet
på blomsterøen

GAVNØ

med historiske værelser og nordens
største private malerisamling.
DRONNING MARGRETHES KLOSTERKIRKE
Danmarks skønneste have, tulipanudstilling, rosenhave

Restaurant   Fri parkering
Åben 10-17 undt. fredag

Visit the beautiful park and the largest collection of
paintings in Scandinavia...

DELFOL

Parfumerie
Lichtenberg

M. Cruse ('22)

Værnedamsvej 17 - Vester 4685
Østerbrogade 150 - Øbro 6156
Gl. Kongevej 140 - 21 24 76

CHR. RAHBEK

aut. forhandler
General Motors

Tlf. Næstved (03) 72 15 20
(03-695) Haslev 874

H. H. Rahbek ('47)

(IV'23)

KNUD LINDBERG A/S

**LYS
KRAFT
VARME**

FABRIK FOR KVIKSØLVAFBRYDERE OG
NEONANLÆG - GLASBLÆSERI

Islevdalvej 200 - 2610 Rodovre
Telefon (01) 94 38 00

HOTEL

Vinhuset

NÆSTVED

... nys er jeg fra Reitzel kommen
(Poul Martin Møller)

C. A. Reitzels Boghandel ^A/s

Nørregade 20, 1165 København K.
(01) *12 24 00

Torben Schur (V '44)

40 studenter var årets høst på Herlufsholm

STATENS PÆDAGOGISKE
STUDIESAMLING
FREDERIKSBORG
364
E 22

Stein-Erik Greve — Jesper Lemche — Peter Oxholm — Dan Hansen — Torben Jandorf — Lars Frejslev — Jesper Gilg — Ole Brændeskov — Henrik Ravn — Michael Reinhold Jensen — Niels S. Mogensen — Carl Georg Tresselt — Jan Kolbæk — Michael Nørbjerg — Axel Henrik Blixen-Finecke.
Per Resen Steenstrup — Lars Normann Jørgensen — Otto Stenbæk Hansen — Jakob Brahe-Petersen — Flemming Larsen — Steffen Riber-Jørgensen — Glenn Bentzen — Søren Dragsted — Jørgen Juul — John Thomassen — Hans Henrik Kondrup — Kristian Olesen.
Lisbeth Krarup-Hensen — Anne Birte Madsen Hanne Bay Jakobsen — Ulla Winther — Lisbeth Svarrer-Nielsen — Kirsten Clemmesen — Kirsten Astrup Jørgensen — Janne Israelsson — Susanne D. Rasmussen — Henry Hansen — Karen Olesen — Jarl Møller.

Ved dimissionshøjtideligheden sagde rektor Poul Kierkegaard bl. a.: I dag bliver der ikke lejlighed til efterfølgende debat, og der er måske også nogle, der mener, at jeg af den grund bør sige noget, som er tilpas neutralt, tandløst eller biskoppeligt. Man vil formentlig affinde sig med, at jeg ikke føler mig ubetinget forpligtet i den retning. Rektor fortsatte: Fra nogle sider anvendes ordet autoritær i skrift og tale indtil bevidstløshed om meget af det, man ikke synes om, deriblandt om skolen. Da vi ældre gik i skole, var den vitterlig autoritær, men vi talte ikke om det. I dag, hvor den i mange henseender er helt anderledes, er autoritær en af de stående gloser. I sammenligning med, hvad man uden for skolen udsættes for af hård, hensynsløs og ofte usaglig propaganda, blandt andet i form af gentagelse af bestemte slagord, forekommer det mig, at den autoritet, de unge kommer ud for i skolen, er særdeles blid, hensynsfuld og i reglen saglig begrundet.

- også alle gamle
herlovianere
bør bære
de nye
skoleslips:

Gøyeslips ..... kr. 19,50

Trolleslips ..... kr. 19,50

— vi har også blazerskjold

(ny udførelse

og ny — lavere! — pris) ..... kr. 29,50

Eneforhandler af herlovianske uniformseffekter

HAAGENSEN

Ringstedgade 2 A, 4700 Næstved - Telefon (03) 72 03 90 og (03) 72 43 90 - Postgirokonto 5 04 84

Portofri forsendelse overalt